

MAGYAR MINŐSÉG

MAGYAR MINŐSÉG TÁRSASÁG
HUNGARIAN SOCIETY FOR QUALITY

2019/07

Visszajelzések a könyvtári minőségmenedzsment pályázati rendszer megújításáról – Horváth Adrienn és Jávorka Brigitta

HEIBus: Az ipar és a felsőoktatás nemzetközi együttműködése a Miskolci Egyetemen – Dr. Berényi László és Vadászné Dr. Bognár Gabriella

Az ellátási láncon belüli kapcsolatok befolyásoló tényezői – Morauszki Kinga Szilvia

MAGYAR MINŐSÉG®

a Magyar Minőség Társaság havi folyóirata

Elektronikus kiadvány

Szerkesztőbizottság:

Alapító főszerkesztő: dr. Róth András

Főszerkesztő: Tóth Csaba László

Tagok:

Harazin Tibor, Mátrai Norbert, Szódi Sándor, Tánczos Lajos, Dr. Topár József

Szerkesztőbizottsági titkár: Turos Tarjáné

Felelős kiadó: Reizinger Zoltán

Szerkesztőség:

Székhely: 1082 Budapest, Horváth Mihály tér 1.

Telefon és fax: (36-1) 215-6061

e-mail: ujsag@quality-mmt.hu, portál: www.quality-mmt.hu

A megjelenő publikációkban a szerzők saját szakmai álláspontjukat képviselik

A hirdetések és PR-cikkek tartalmáért a Kiadó felelősséget nem vállal

Megrendelés:

A kiadványt e-mailban megküldjük, vagy kérésre postázzuk CD-n

Az éves előfizetés nettó alapára: 8.200,- Ft + 27% ÁFA/év

A CD költsége: 5.900,- Ft + 27% ÁFA/év

INTRANET licence díj: egyedi megállapodás alapján

[Megrendelő \(pdf űrlap\)](#)

HU ISSN 1789-5510 (Online) ISSN 1789-5502 (CD-ROM)

CERTUNION TUDÁSKÖZPONT

MAGYARORSZÁGON ELSŐKÉNT

VEZETŐ AUDITORI KÉPZÉS

Piacképes szakmai tudás, amivel öt nap alatt megkeresheted ennek a tréningnek az árát!

A jelenlegi munkádnál izgalmasabb, összetettebb feladatokra vágysz? Az sem lenne hátrány, ha a fizetésed nemcsak munkaadód számára, de neked is versenyképesnek tűnne?

Cégünk, a CertUnion Kft. Magyarországon nemzetközileg regisztrált tréningjeivel saját jogon, első és egyedüli közvetlen partnerként olyan a nemzetközi követelményrendszerhez igazodó vezető auditor képzést indít, amelynek sikeres elvégzése után az itt végzettek bekerülhetnek az IRCA (International Register of Certificated Auditors – regisztrált auditorok nemzetközi jegyzéke) nemzetközi adatbázisába.

Mit kapsz a képzés során?

- ✓ A tanfolyam sikeres elvégzését igazoló dokumentumot **rövid időn belül**
- ✓ Egy **keresett szakmát**
- ✓ 5 nap alatt is megkeresheted ennek a képzésnek az árát
- ✓ Regisztrálás a **nemzetközi auditor adatbázisba**
- ✓ **Szabadságot**
- ✓ **Függetlenséget**
- ✓ **Tervezhetőséget**
- ✓ Az audittal összefüggő valamennyi **költség megtérítését**
- ✓ **A hasznosság érzését**
- ✓ **Kreativitást**
- ✓ **Előrelépési lehetőséget**

 +36 (1) 600-6789

 certunion@certunion.com

 certunion.com/tudaskozpont

APPROVED TRAINING PARTNER

SZAKMAI CIKKEK, ELŐADÁSOK

[Bevezető – Tóth Csaba László](#)

[Visszajelzések a könyvtári minőségmenedzsment pályázati rendszer megújításáról – Horváth Adrienn és Jávorka Brigitta](#)

[HEIBus: Az ipar és a felsőoktatás nemzetközi együttműködése a Miskolci Egyetemen – Dr. Berényi László és Vadászné Dr. Bognár Gabriella](#)

[Az ellátási láncban belüli kapcsolatok befolyásoló tényezői – Morauszki Kinga Szilvia](#)

[Jók a legjobbak közül: Bánhidi József – Szódi Sándor](#)

A TÁRSASÁG HÍREI ÉS PROGRAMJAI

[A Magyar Minőség Társaság 2019. évre tervezett programjai](#)

[A Magyar Minőség Társaság 2019. évi pályázatai](#)

[A Magyar Minőség 2018. évi szakcikkeinek tartalomjegyzéke](#)

HAZAI ÉS NEMZETKÖZI HÍREK ÉS BESZÁMOLÓK

[Beszámoló a SIASTOK Betegbiztonsági Konferenciáról XXVI. Nemzeti Minőségügyi Konferencia, meghívó és program – Rózsa András](#)

[Kell-e ennyi energia? – GreenDependent sajtóközlemény Szabványügyi hírek](#)

A TÁRSASÁG ÚJ TAGJAI

[Köszöntjük a Magyar Minőség Társaság új tagját!](#)

PROFESSIONAL ARTICLES, LECTURES

[Upfront – Csaba László TÓTH](#)

[Feedback on the Renewal of the Library Management Application System – Adrienn HORVÁTH and Brigitta JÁVORKA](#)

[HEIBus: International Cooperation of Industry and Higher Education at the University of Miskolc – Dr. László BERÉNYI and Dr. Gabriella VADÁSZNÉ BOGNÁR](#)

[Influencing Factor in Supply Chain – Kinga Szilvia MORAUZSKI](#)

[The Best among the Best: Bánhidi József – Sándor SZÓDI](#)

NEWS AND PROGRAMS OF THE SOCIETY

[2019 Year's Planned Programs of the Hungarian Society for Quality](#)

[Invitation to a New Competition of the Hungarian Society for Quality in 2019](#)

[Contents of 2018 Year's Professional Articles in Magyar Minőség](#)

DOMESTIC AND INTERNATIONAL NEWS AND REPORTS

[SIASTOK 2019, a Semmelweis University Conference Brief Summary](#)

[ISO 9000 Fórum XXVI. National Quality Conference – András RÓZSA](#)

[A Lot of Energy Really Needed? – GreenDependent – press release](#)

[News from the World of Standards](#)

NEW MEMBER TO THE SOCIETY

[We Welcome the New Member to the Society](#)

Jócskán benne járunk a nyárban, ami alapvetően jó dolog lenne, de sajnos olyan jelenségekkel is szembesülünk, amelyek 20-30 éve még csak a katasztrófafilmekben fordultak elő. 30°C feletti hőmérsékletek, monszunszerű esők, amelyek elmosnak emberi településeket, az időjárás miatt szegényebbé válik a megszokott nyári gyümölcskínálatunk. Lapunk olvasói már tudják, megint a globális felmelegedésről beszélek. Egy civil szervezet összefogva a nagy multival, javaslatokat gyűjt, megoszt, elismer, erről is olvashatnak. Persze a döntés a politikusok kezében van. A JÖVŐNKET bízunk rájuk.

Nyár van, szabadság. Szerencsére még sokan vannak azok, akik ezt az időszakot művelődésre (régén hallott szó) használják, olvasnak, akár hagyományos, akár e-könyvet. Ma már nem sokan hoznak létre sok-sok kötetes magángyűjteményt, hanem a könyvtárakhoz fordulnak. A XXI. században a közgyűjtemények is ugyanúgy alkalmazzák a minőségmenedzsmentet, mint bármely más szolgáltató. Erről olvashatnak első cikkünkben.

Szinte közhely, hogy intelligens fejlődés csak akkor lehetséges, ha az ipar és a felsőoktatás szorosan együttműködik. Erre jött létre egy nemzetközi projekt, amelynek magyar résztvevője a Miskolci Egyetem, a részletekről olvashatnak a lapban.

Az ellátási lánc az egyik legkritikusabb része a mai folyamatoknak. Ennek minőségét alapvetően befolyásolja, hogy milyen kapcsolat alakul ki az egyes szereplők között. Harmadik cikkünk ezt a viszonyt vizsgálja, és ebben támaszkodik saját kutatási eredményeinek statisztikai kiértékelésére.

Ellátogattunk egy megbízottsági konferenciára is, ahol sok új információval gazdagodhattunk.

Bemutatunk egy olyan embert, aki jó a legjobbak közül, információt kaphatnak a legújabb szabványügyi hírekről.

Felhívjuk a figyelmüket az ISOFÓRUM és az IFKA szokásos konferenciáira is.

Társaságunk idén is meghirdette a pályázatait, várjuk mindazon szervezetek jelentkezését, akik úgy érzik, hogy jók, jobbak voltak a többiekénél. Ezeket a kandidatúrákat egy szakmai zsűri véleményezi és dönt a díjazásról. Ha úgy érzi, hogy valamelyik kategóriában kiemelkedőt alkotott, jelentkezzen!

Van azonban egy olyan díjunk, amit a széles szakmai közönség, vagyis Ön, Kedves Olvasó, ítélhet oda. Ez pedig a **Magyar Minőség Legjobb Szerzője**. Most újra megjelentetjük a tavalyi tartalomjegyzékünket, tessék választani! Nekem már van három jelöltem, de Ön dönt!

Legközelebb szeptember elején jelentkezünk újra. Kívánjuk, töltsék kellemesen a nyarat és szabadságukat. Töltődjenek fel, hogy a második félév is eredményes legyen. Ne feledjék, ha olyat tapasztalnak, ami minőségügy, írják meg nekünk.

Érezzék jól magukat!

Főszerkesztő

Visszajelzések a könyvtári minőségmenedzsment pályázati rendszer megújításáról – kutatási adatok

Horváth Adrienn és Jávorka Brigitta

Bevezetés

"A minőség a használatra való alkalmasság" - vallotta dr. Joseph M. Juran, mi könyvtárosok pedig folyamatosan olyan dolgokon agyalunk, hogyan fogják minél többen használni a könyvtárunkat, hogyan lesznek ennél is elégedettebbek az olvasóink, hogyan tudunk nekik még többet nyújtani, hogyan tudjuk még hatékonyabban csoportosítani az erőinket, vagyis hogyan lesz még **használhatóbb** az intézményünk? Utat mutathat a minőségmenedzsment ezekben a kérdésekben?

A 33/2017. (XII. 12.) a Minősített Könyvtár cím és a Könyvtári Minőségi Díj adományozásáról szóló EMMI rendelet értelmében a Könyvtári Intézet feladata a szakmai előkészítő tevékenység (pályázati felhívás, szakmai szöveges értékelés a pályázatokról, a helyszíni vizsgálatok koordinálása, az önértékelési szempontrendszer kidolgozása) a könyvtári minőségmenedzsment területén.

A Könyvtári Intézet 2018 szeptemberében, majd fél évvel a fenti rendelet megjelenése után, felmérést készített, hogy képet kapjon a Minősített Könyvtár cím és a Könyvtári Minőség Díj ismertségéről, elismertségéről, a Könyvtárak Minőségi Működésének Értékelési Rendszeréről, a pályázati rendszerben bekövetkezett változások megítéléséről.

A továbbiakban ismertetett felmérés annak a kutatásnak az első része, amit a Könyvtári Intézet kezdett el azért, hogy a kapott visszajelzéseket mérlegelve, azokat be

tudja építeni a 2019-es minőségmenedzsment szakmai terveibe.

A kérdőívet a Könyvtári Intézet honlapján, a Katalisten és a különböző könyvtáros Facebook csoportokban tettük közzé, hogy minél több könyvtáros értesülhessen róla, ki tudja tölteni.

Demográfiai adatok

A kérdőívet 68 válaszadó töltötte ki, akik főként nagyobb könyvtárak munkatársai. A többség felsőoktatási könyvtárban (25%), városi könyvtárban (24%), megyei hatókörű városi könyvtárban (19%) vagy szakkönyvtárban (18%) dolgozik.

A felsőoktatási könyvtárak aktivitása nem meglepő, hiszen a felsőoktatási intézmények minőségbiztosítása nagy hagyománnyal rendelkezik hazánkban. Ugyanezen oknál fogva a jövőben az iskolai könyvtárak felé való nyitás is gyümölcsöző lehet. Az elmúlt években a múzeumoknál is megindult a minőségfejlesztés, részben könyvtári mintára.

A Minősített Könyvtár címet elnyerő intézmények között is főleg az említett intézménytípusok képviseltetik magukat: 11 városi könyvtár, 9 megyei hatókörű városi könyvtár és 7 felsőoktatási könyvtár, valamint egy szakkönyvtár, 1 egyházi könyvtár és a fővárosi könyvtár szerezte meg eddig ezt az elismerést. A 2018-as év során két olyan intézmény újította meg címbirtoklását, amely már korábbiakban is rendelkezett vele: a Debreceni Egyetem Egyetemi

és Nemzeti Könyvtár, valamint a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár.

A válaszadók 41%-a olyan intézményben dolgozik, ahol a munkatársi létszám meghaladja a 20 főt. A kitöltők jelentős része (37%) valamelyik budapesti intézmény könyvtárosa. Mindössze 7 kitöltő munkahelye nem szerepel a Nyilvános Könyvtárak Jegyzékén, ezek mind alacsony létszámmal működnek, amik közül 3 intézményben így is érvényesítik a minőségirányítás alapelveit a munka során.

A jegyzéken való szereplés a Minősített Könyvtár cím pályázat fontos előfeltétele, illetve a 1997. évi CXL. törvény 55. § (1) k) pontja („a szolgáltatásait a könyvtári minőségirányítás szempontjait figyelembe véve szervezi.”) is csak a nyilvános intézményekre vonatkozik. Ezen általános kérdőív összeállítása során azonban kíváncsiak voltunk arra, hogy van-e olyan könyvtár, amely nem szerepel a Nyilvános Könyvtárak Jegyzékén, de érdeklődik a minőségmenedzsment iránt. A Könyvtári Intézet nem csupán azon könyvtárakat szeretné hosszú távon megszólítani a témában, akik szerepelnek a jegyzéken. A KMÉR gyakorlatban való alkalmazása, a minőségmenedzsment alapelveinek elsajátítása, a fejlődés ezen útja bármely könyvtár számára elérhető.

A kérdőív kitöltőinek nagy része Budapesten vagy Pest megye más településein dolgozik. Többen töltötték ki Baramyából, Csongrádból és Győr-Moson-Sopron megyéből is. A Minősített Könyvtár címmel már rendelkező könyvtárak földrajzi elhelyezkedését vizsgálva azt láthatjuk, hogy a legtöbb intézmény Budapesten (6) és Békés megyében (5) található, amelyet Pest megye követ 3 könyvtárral. Nem szerzett még elismerést könyvtár – ez nem jelenti azt, hogy ezekben a megyékben nem folyik szervezetfejlesztés – Fejér, Komárom-Esztergom, Nógrád, Somogy,

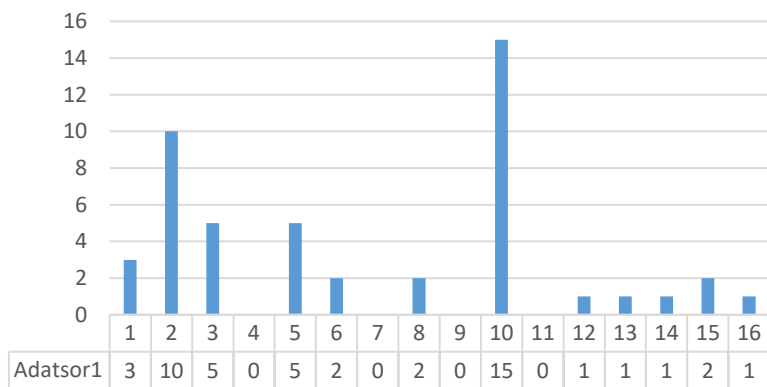
Tolna és Veszprém megyéből. Ezek azok a területek, amelyek a jövőben még sok lehetőséget és több potenciális győztest is rejthetnek magukban. Annak érdekében, hogy őket is meg tudjuk szólítani, a Könyvtári Intézet arra törekszik, hogy különböző szakmai rendezvények keretében hívja fel a helyi könyvtárosok figyelmét a pályázatokban és a minőségmenedzsment munkában rejlő előnyökre és lehetőségekre. Ennél fogva 2018-ban szakmai napokon, konferenciákon vettek részt a Könyvtári Intézet munkatársai Kaposváron, Szentesen, Szolnokon, Baján, Debrecenben, Nyíregyházán és Budapesten. 2019-es minőségmenedzsment munkatervünkben öt szakmai nap tartását tűztük ki minimum célul, januárban voltunk Szentendrén, februárban Orosházán és Székesfehérvárra megyünk márciusban.¹

Hány éve foglalkoznak minőségmenedzsmenttel a könyvtárban?

A kitöltők 71%-a dolgozik olyan intézményben, ahol a működés során érvényesítik a minőségmenedzsment alapelveit. Ezen könyvtárak 38%-a még csak 1-3 éve szervezi így a munkáját, 44% azonban már több mint 10 éve tesz így.

Annak ellenére, hogy nem minden kitöltő írta be, hogy hány éve foglalkoznak minőségmenedzsmenttel, a kérdésre adott válaszok szemléletes képet festenek a minőségmenedzsment könyvtárszakmai ívéről és alátámasztják a kutatási hipotéziseket. A válaszadók többsége az elmúlt öt évben, azon belül is az elmúlt három évben kezdett el foglalkozni a témával (1. ábra).

Hány éve foglalkoznak a könyvtárban minőségmenedzsmenttel?

1. ábra: Hány éve foglalkoznak a kitöltők a minőségmenedzsment területével?

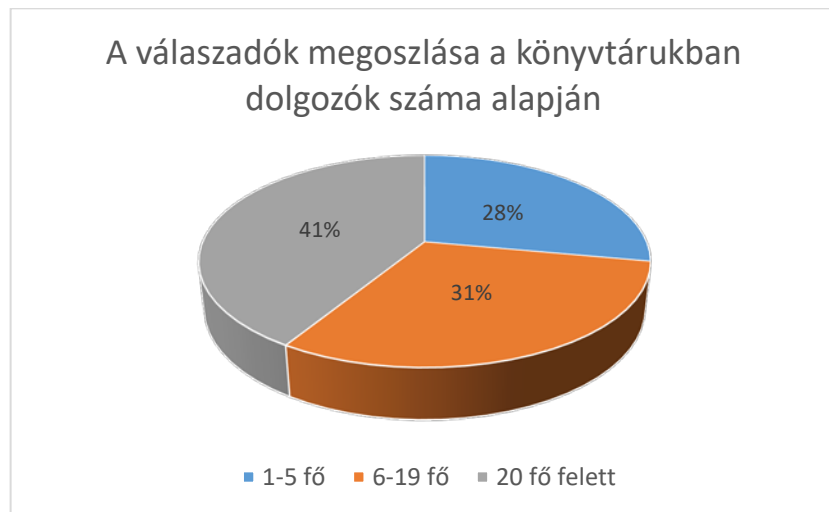
Ahhoz, hogy megértsük a diagram hullámvázának az okait, érdemes nagy vonalakban, röviden áttekinteni a könyvtári minőségmenedzsment főbb állomásait. A teljes körű minőségirányítás könyvtári kialakítása 1993-ban kezdődött meg Magyarországon.² A szakmai kezdeményezést, amely akkora horderejű volt, hogy még a második országos könyvtárfejlesztési stratégiába is bekerült (2002-2007), idővel pályázati és törvényi támogatást is kapott.³ Mindamellett, hogy a nyilvános könyvtárak alapfeladatai között 2014-től megjelent, hogy szolgáltatásaikat a minőségirányítás szempontjait figyelembe véve kell szervezniük, párhuzamosan elindult a nyilvános könyvtárak szakértők általi ellenőrzése is. A szakértők helyszíni vizsgálati adatlapjának hetedik pontja a minőségügyi tevékenységre és jórészt csak az elégedettség és igényfelmérések elvégzésére, értékelésére kérdezett rá. A kezdeményezés üdvözlendő, mivel e szerint egy ideális világban az

összes nyilvános könyvtárnak pár éven belül tudatosan kialakított, a könyvtár stratégiájához illeszkedő, mutatókkal és mérőszámokkal ellátott szolgáltatásai lesznek, amiket a folyamatos fejlesztés elvei szerint működtetnek.

A fentiek ismeretében vizsgálva a diagramot, négy szakaszt érdemes kiemelni. Az elsőbe azok tartoznak, akik több mint tíz éve kezdtek el és ma is töretlenül foglalkoznak a témával, vagyis ők valószínűleg részt vettek az első előadásokon, tréningeken, fejlesztési projekteken. Ők vannak a válaszadók közül a legkevesebben. A második csoportot azok képezik, akiket feltehetőleg a pályázási lehetőség is motivált arra, hogy minőségfejlesztéssel foglalkozzanak⁴. A harmadik csoport kissé széttagolt, de következtethető, hogy többek között a szolgáltatásorientált minőségmenedzsment törvényi bevezetése indította el a tevékenységet. A negyedik szakasz még nem látszik a diagramon, ide a jövőben csatlakozó intézmények tartoznak, akiknek a motivációjában remélhetőleg a Könyvtári Intézet disszeminációs tevékenysége is szerepet játszik majd. Célunk, hogy a jövőben minél jobban kiterjesszük a pályázók körét, hogy a minőségmenedzsment alapú könyvtárfejlesztés ne egy szűk réteg kiváltsága legyen. Emellett nagy hangsúlyt szeretnénk fordítani arra, hogy a minőségmenedzsmenttel való foglalkozás ne legyen feltétlenül egyenlő a pályázással, és hogy a szervezetfejlesztés ne kampányszerű tevékenység legyen a könyvtárak életében.

Az országos szakmai napokkal és tanácsadással, valamint az eddigi nyertesekre alapozott mentorhálózattal azt szeretnénk elérni, hogy az az arány, amit a 2. ábra szemléltet megváltozzon a kis könyvtárak irányába. Mivel, ha megnézzük a Nyilvános Könyvtárak Jegyzékén szakmai létszám szerint a könyvtárakat, akkor láthatjuk, hogy pont el-

lentéte az ábrán látható. A Nyilvános Könyvtárak Jegyzékén lévő könyvtárak körülbelül csupán 5%-a 20 fő fölötti könyvtár, a legtöbb az 1 és 5 fő közötti könyvtárak vannak.

2. ábra: A válaszadók megoszlása a könyvtárakban dolgozók száma alapján

A pályázati folyamatról

A válaszadók 78%-a ismeri és olvasta is a Minősített Könyvtár cím pályázati felhívását. 70% pedig a Könyvtári Minőségi Díj pályázattal is így tett. Mindössze 1 kitöltő volt, aki még csak nem is hallott korábban a Minősített Könyvtár cím pályázatról, illetve 3, akikhez a Díj pályázat nem jutott el. A kitöltők közel fele (51%) szeretne a jövőben is pályázni a címre, többségük a 2019-es évben. A válaszadók 13% már rendelkezik az elismeréssel, amely a közeljövőben még nem veszíti érvényét, 6% pályázata pedig éppen elbírálás alatt állt a kitöltés idején, így ők nem terveztek pályázatot sem beadni. 29% volt a pályázattal kapcsolatban teljesen elutasító. Többségük szövegesen ezt

az erőforrások hiányával és a szervezetükön belüli komoly elmaradásokkal indokolta.

31% a Könyvtári Minőségi Díj megszerzését is célul tűzte ki, ez azonban inkább az intézmények hosszú távú céljai között szerepel.

A rendelet nyomán bekövetkezett átszerveződéssel párhuzamosan jelentősen megváltoztak a pályázati feltételek is. Jelentős intézkedések voltak:

- A nevezési díj eltörlése.
- A pályázó intézmények dolgozók száma szerinti három kategóriába sorolása.
- A pályázat során benyújtandó dokumentumok számának csökkentése.
- A szakmai beszámoló tartalmának megújítása.
- Független, minőségmenedzsment szakterületről felkért szakértők bevonása a pályázatok értékelésébe.
- A Minősített Könyvtár cím elnyerői is pénzjutalomban részesülnek.

A kitöltőknek 1-5-ig terjedő értékelő skálán kellett kifejezniük a fontosabb változásokkal kapcsolatos véleményüket. Az adatok azt mutatják, hogy a válaszadók általánosan elégedettek az új elemekkel, különösen a kategóriákra bontással. Az új rendszerben az első kategóriába 20 fő feletti, a másodikba a 6-20 fő közötti, a harmadikba pedig az 1-5 fő közötti könyvtárak tartoznak. Ez főleg a kisebb intézmények számára jelentős segítség, mivel a minőségmenedzsment összetett követelményrendszerének esetükben néhány fős szervezettel kell megfelelni.

A három kategória létrehozása már egy válasz arra a látszó igényre, hogy alacsony szakmai létszámmal rendelkező könyvtárak számára is elérhető legyen a minőségmenedzsment alapú szervezetfejlesztés.

A szakmai beszámoló terjedelmének korlátozásával és a szakértők körének kiterjesztésével csak azok szembesülnek, akik pályázatot adnak le, ezért erre a kérdésre a következő elemző cikkünkben tudunk releváns választ adni, amely arról a felmérésről készül, amit a pályázók körében végeztünk.

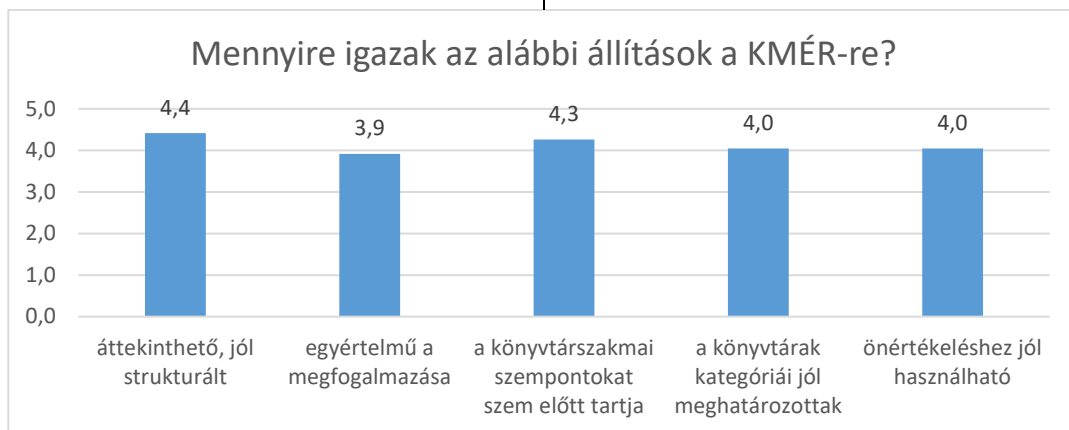
Könyvtárak Minőségi Működésének Értékelési Rendszere

2018 tavaszán elismert minőségmenedzsment szakértők és könyvtáros kollégák bevonásával dolgoztuk ki az új pályázati rendszer alapját jelentő új önértékelési keretrendszert, a KMÉR⁵-t. A minőségmenedzsment szemlélet alapja a folyamatos innováció, a jobbra és jobbra törekvő fejlesztés, a felhasználók látens igényeinek kielégítése, valamint a munkatársak bevonása, felhatalmazása révén a teljes elköteleződés elérése. A KMÉR-t ennek szellemében a Könyvtári Intézet folyamatosan fejleszteni szeretné többek között a használói visszajelzések alapján, megfelelő időt adva a könyvtárosoknak az újítások tanulmányozására, beépítésre. A kutatás ezért kérdezett rá a keretrendszerrel való elégedettségre is.

A kitöltők 22%-a már hallott róla, 40% olvasta is, míg 28% már a könyvtári gyakorlatban is alkalmazta. A kitöltők 90%-ához elért a könyvtári minőségmenedzsment megújítása, ami 5 hónap alatt jó eredmény. Viszont, ha nagyobb kontextusban, a Nyilvános Könyvtárak Jegyzékének tekintetében nézzük az arányokat, akkor erőteljesen kirajzolódik a Könyvtári Intézet előtt álló disszeminációs feladat nagysága.

Kommunikációs felületként használjuk a honlapunkat, a Katalist-et, valamint a Könyvtárosok Dolgozószobája és a Könyvtáros Facebook csoportot. A honlapunkon szereplő minőségmenedzsment információkat az elmúlt év során 3 039 alkalommal tekintették meg, a témában közzétett híreink pedig átlagosan 200 fős elérést mutattak.

Azon válaszadókat, akik már olvasták a KMÉR-t, arra kértük, értékeljenek megadott állításokat. A kitöltők a dokumentum egyértelmű megfogalmazását találták a legkevésbé kielégítőnek, így ez egy olyan terület, amelyre nagyobb figyelmet kell majd szentelni a további fejlesztések során.

3. ábra: A KMÉR megítélése

Az áttekinthetőség és a könyvtárszakmai szempontok kapták a legjobb értékelést. A válaszadók véleménye arra enged következtetni, hogy szakmailag értelmezhető és releváns az új keretrendszer. Az elkészítésnél arra törekedtünk, hogy mind minőségmenedzsment, mind gyakorló és oktató könyvtáros kollégák is vegyenek részt benne. Ezen túl a lektorokat is tudatosan kértük fel: Vidra Szabó Ferenc volt a könyvtáros oldal, Veresné dr. Somosi Mariann pedig a minőségmenedzsment oldal képviselője. Mindketten hasznos változtatásokat javasoltak.

Ezután a válaszadók a KMÉR kilenc kritériumának kidolgozottságát és használhatóságát értékelték, ugyancsak 1-5-ig terjedő skálán. A keretrendszer kritériumai a következők:

Adottságok:

1. Vezetés
2. Stratégia
3. Munkatársak
4. Együttműködés, partnerek, erőforrások
5. Folyamatok

Eredmények:

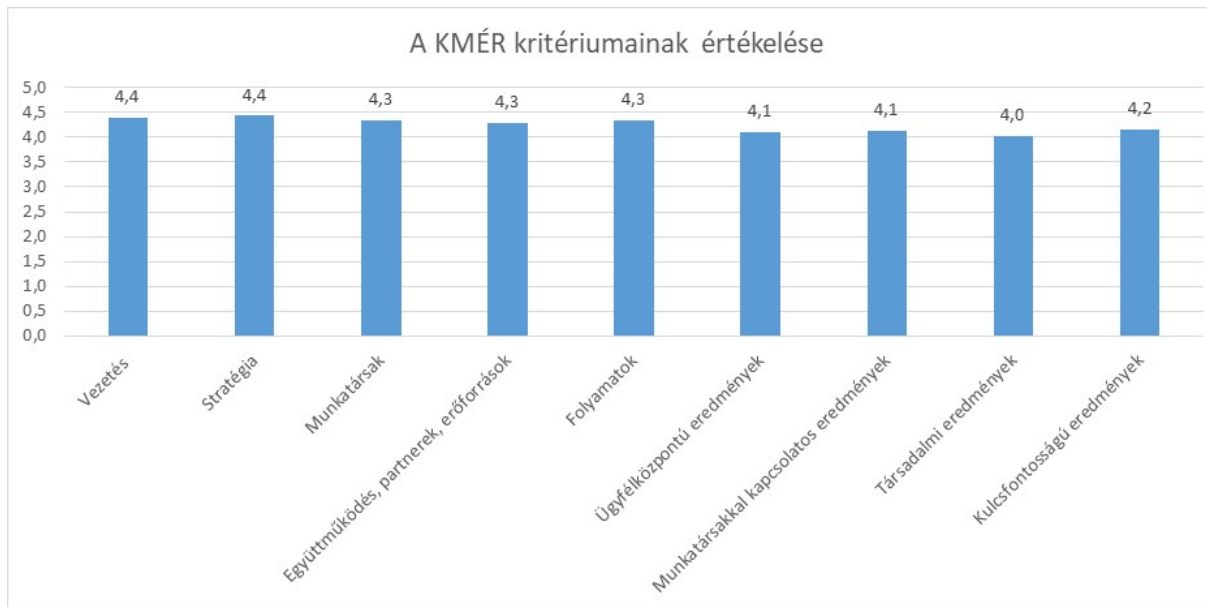
6. Ügyfélközpontú eredmények
7. Munkatársakkal kapcsolatos eredmények
8. Társadalmi eredmények
9. Kulcsfontosságú eredmények

A kitöltők összességében négyes fölötti átlag pontokat adtak, amelyet szintén pozitív eredménynek tekinthetünk, de megállapítottuk azt is, hogy az adottságokkal kapcsolatos kritériumokat magasabb pontszámokkal értékelték, mint az eredményekkel foglalkozókat. Így a jövőben ennek a területnek a fejlesztésére, pontosítására még jobban oda kell figyelnünk.

Az eredmények értékelése nem egyszerű terület, mivel itt alapvetően a teljesítménymérések, mutatók, adatok kerülnek a középpontba és azok értékelése, következtetések

levonása. Valójában, ha nekiállunk egy szervezetfejlesztési folyamatnak, érdemes az eredményekkel kezdeni: megnézni, hogy hol tart a könyvtár. Utána érdemes kijelölni a stratégiának megfelelő fejlesztendő területeket, az eredmények viszonylatában megnézni az adottságokat. Minden eredménykritériumnál két alkritérium szerepel. Az első alkritériumoknál (6.1, 7.1, 8.1) azokkal az adatokkal kell dolgozni, amik a használóktól érkeztek, ennek a leggyakoribb formája az igény és elégedettségmérés. Ezekkel az adatokkal minden könyvtárnak kell rendelkeznie, függetlenül attól, hogy melyik kategóriába tartozik. A második alkritériumoknál (6.2, 7.2, 8.2) szintén adatokat kell bemutatni, de olyanokat, amelyek külső visszajelzéseken, használati adatokon alapulnak és a könyvtár belső teljesítménymutatóihoz kapcsolódnak. Hogy milyen információkat gyűjt, minden könyvtárnak magának kell meghatároznia, főként ahhoz alakítva, hogy stratégiájában milyen hosszú és rövidtávú célkitűzések szerepelnek.

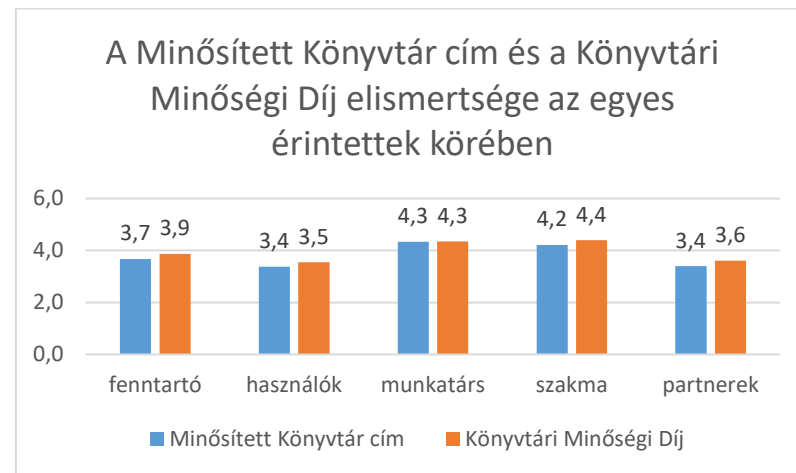
A 2018-as Minősített Könyvtár cím pályázatra beérkező szakmai beszámolókkal kapcsolatosan általánosan megállapítható, hogy a könyvtárak nem mutattak be objektív, egzakt adatokat, ezzel alátámasztva fejlesztéseiket, stratégiájukat. Nem csak a felmérés eredménye, hanem a szakértők által készített beszámolók is azt mutatják, hogy ez az egyik terület, amire nagyobb hangsúlyt kell fektetni a könyvtárak szakmai felkészítése során. Szerencsére megkönnyíti a feladatot, hogy kiadás előtt áll az új teljesítményértékelési szabvány. A Könyvtári Intézet szeretné segíteni azon könyvtárak munkáját is, akik csupán 1997. évi CXL. törvény 55. § (1) k) pontjának szeretnének megfelelni, várhatóan ősszel megjelenik egy útmutató ennek kapcsán a Könyvtári Intézet gondozásában. Szintén őszre várható a Könyvtári Intézet új minőségmenedzsment tanfolyama is.

4. ábra: A KMÉR kritériumainak értékelése

A Minősített Könyvtár cím és a Könyvtári Minőségi Díj megítélése

Kíváncsiak voltunk, mi a válaszadó könyvtári szakemberek véleménye általában a Minősített Könyvtár cím és Könyvtári Minőségi Díj pályázatok során elnyerhető kitüntetésekről. A kitöltőknek 1-5-ig terjedő skálán kellett értékelniük, mit gondolnak, az egyes csoportok körében milyen elismertségű a Minősített Könyvtár cím és a Könyvtári Minőségi Díj. A válaszokból azt láthatjuk, hogy a könyvtárosok szerint ezek az elismerések a legkevésbé a használók számára fontosak, a legtöbbet a munkatársak és a szakma számára jelentenek. A Könyvtári Minőségi Díj presztízse valamennyi csoport számára magasabb.

5. ábra: A Minősített Könyvtár cím és Könyvtári Minőségi Díj elismertsége az egyes érintettek körében

A válaszadók 72%-a mondta azt, hogy jobban odafigyel olyan intézmények munkájára, amely már elnyerte valamelyik elismerést. A Könyvtári Intézet fontosnak tartja, hogy ez az arány a jövőben emelkedjen. Az új pályázati rendszer jelentősen kibővítette a lehetséges nyertesek számát, ami lehetővé teszi, hogy egyre több címbirtokos könyvtár legyen az ország valamennyi régiójában és a jó gyakorlatokat a környezetükben intenzíven terjeszthessék.

A kitöltő könyvtárosok úgy látják, hogy a Könyvtári Intézet főleg a szakmai napok, konferenciák szervezésével, valamint tanácsadással és mentorálással tud hozzájárulni a minőségmenedzsment munkájukhoz. Ezeket a tevékenységeket elkezdték, továbbra is felvállaljuk, akár az intézmények saját helyszínein is.

Összegzés

A Könyvtári Intézet arra törekszik, hogy folyamatait a PDCA elve szerint újítsa meg. A szeptemberi kérdőívvel és most annak értékelésének közzétételével egy olyan gyakorlatot szeretnénk tovább erősíteni, ami példa lehet a minőségmenedzsmenttel foglalkozó könyvtárak számára is. Ez volt az első kérdőíves felmérés, amely a témában megszólította a könyvtárosokat. A kitöltők alacsony számából arra következtettünk, hogy kételkednek a visszajelzések hatásában. Talán azt gondolhatták, hogy hiába töltik ki, nem történik változás. A változáson túl kételkedhetnek a szervezetfejlesztés hosszú távú fenntarthatóságában.

Ezeket a prekonceptiókat szem előtt tartva alakítottuk ki munkatervünket a 2019-es évre. Elérendő céljaink:

- A minőségmenedzsment és a könyvtári innovációk elterjesztése, támogatása. Ennek érdekében szakmai napokat szervezünk és veszünk részt rajtuk.

- Szakmai, módszertani segítség azon intézményeknek, akik szolgáltatásaikat a minőségmenedzsment szempontjait figyelembe véve kívánják szervezni. Ennek érdekében a könyvtárak rendelkezésére állunk mind elektronikus úton a minoseg@oszk.hu címen, mind a 06 1 2243-798-as telefonszámon.
- Szakmai együttműködések kialakítása és fenntartása társszervezetekkel – múzeumok, művelődési intézmények, felsőoktatási intézmények.
- Évente legalább két minőségmenedzsment szakmai nap tartása a Könyvtári Intézetben. Egy a pályázat meghirdetésével, egy a nyertes pályázók bemutatásával függne össze.
- Évente legalább öt szakmai napon való részvétel külső helyszínen. Ebből eddig kettő valósult meg és egynek időpontját már egyeztettük.
- Minőségmenedzsment képzés megvalósítása az Intézet a témára vonatkozó alapfeladatának a kulturális törvényben megszabottaknak (1997. évi CXL. tv. (3) bek. i) pont) megfelelően. Ennek érdekében a közelmúltban 120 órás továbbképzés engedélyezési folyamatát indítottuk el.
- A könyvtári szakirodalom biztosítása a Könyvtártudományi Szakkönyvtáron keresztül. Ennek érdekében szakkönyvtárunkból tudnak szakirodalmat kölcsönözni, akár ODR-en keresztül is.
- A PDCA elv érvényesítése a Könyvtári Intézet módszertani koordinációs munkájában. Ennek érdekében igyekszünk tudatosan mérni folyamatainkat, majd az értékelés után változtatni azokon. Ezért is dolgozzuk át a KMÉR-t és készítünk útmutatót azon könyvtárak

számára, akik szolgáltatásaikat a minőségirányítás szempontjait figyelembe véve kívánják szervezni.

→ Szakmai anyagok rendszeres megjelentetése minőségmenedzsment témában. A Könyvtári Figyelő 2019. évi első számában a könyvtári innovációról, innovációmenedzsmentről jelent meg egy terjedelmes összefoglalás.⁶ A következő cikkünkben azt szeretnénk bemutatni, hogy a pályázó könyvtárak hogyan vélekedtek az új keretrendszerrel.

Szerzők:

Horváth Adrienn

Az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtári Intézetének minőségügyi referense és a minőségmenedzsment munkacsoport tagja. 2017-ben végzett az ELTE Bölcsészettudományi Karának informatikus könyvtáros - üzleti információmenedzser MA szakán. Jelenleg a BME Mérnök Továbbképző Intézet minőségügyi menedzser hallgatója.

Tóth-Jávorka Brigitta

Az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtári Intézet munkatársa. Tanulmányait 2014-ben fejezte be a Pécsi Tudományegyetemen informatikus könyvtárosként. A Könyvtári Intézet minőségmenedzsment munkacsoportjának tagja. Kutatási területei közé tartozik a könyvtári szolgáltatások és a munkatársak szakmai kompetenciáinak fejlesztése.

¹ A szakmai napokról beszámoló olvasható a Könyvtári Intézet oldalán: <https://ki.oszk.hu/hir/kutatasi-es-szervezettefejlesztési-osztaly/minosegmenedzsment-muhelynap-szentendren-es-oroshazan>

² SKALICZKI Judit: A teljes körű minőségirányítás (TQM) könyvtári kialakítása és fejlesztése Magyarországon (1993-2017) http://epa.oszk.hu/00100/00143/00351/pdf/EPA00143_konyvtari_figyelo_2018_2_201-218.pdf

³ 12/2010 (III. 10.) OKM rendelet a Minősített Könyvtár cím és Könyvtári Minőségi Díj adományozásáról és 1997. évi CXL. törvény 55. § (1) k a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről

⁴ http://www.nka.hu/inner/archivum/palyazati_felhivasok/2012_elott/konyvtari/2008/konyvtari_080228.html

⁵ Könyvtárak Minőségi Működésének Értékelési Rendszere (KMÉR) - Szervezeti önértékelési módszertani útmutató a KMÉR szerinti I. kategóriába tartozó (20 fő feletti) könyvtárak számára http://www.ki.oszk.hu/sites/default/files/dokumentumtar/kmer_nagy.pdf

Könyvtárak Minőségi Működésének Értékelési Rendszere (KMÉR) - Szervezeti önértékelési módszertani útmutató a KMÉR szerinti II. kategóriába tartozó (6 és 20 fő közötti) könyvtárak számára http://www.ki.oszk.hu/sites/default/files/dokumentumtar/kmer_kozeptes.pdf

Könyvtárak Minőségi Működésének Értékelési Rendszere (KMÉR) - Szervezeti önértékelési módszertani útmutató a KMÉR szerinti III. kategóriába tartozó (1 és 5 fő közötti) könyvtárak számára http://www.ki.oszk.hu/sites/default/files/dokumentumtar/kmer_kis.pdf

⁶ TÓTH Máté: Innovációmenedzsment a könyvtárban = Könyvtári Figyelő, 2019. 1. sz. 69-78. p.

Bevezetés

Az ipar és a felsőoktatás együttműködése szükséges és törvényszerű: a tudományos eredményeknek gyakorlati, társadalmi érdekeket kell szolgálni, az iparnak pedig indukálni és támogatni kell a kutatásokat. Elméletileg egyszerű és egyértelmű helyzetről van szó, a gyakorlati megvalósítás azonban komoly kihívásokkal teli. A szervezeti sajátosságok és érdekek, a tudás elérhetősége, az időbeliség vagy a finanszírozás sokfélesége miatt nincs egyetlen „legjobb” megoldás. Az elmúlt évtizedekben változatos formában születtek modellek és intézmények, választ adva az aktuális kihívásokra. A Miskolci Egyetem közreműködésével megvalósuló HEIBus projekt nemzetközi együttműködésben mutatja jó példáját annak, hogyan lehet gyakorlatban jól hasznosítható tudást létrehozni, továbbá biztosítani a hallgatók elhelyezkedését tanulmányaik befejezése után.

Ipar és felsőoktatás együttműködése

A tudásalapú társadalom felé haladó úton az oktatásnak, ezen belül felsőoktatási intézményeknek mindig fontos szerepe volt (Tamás, 2006). Az élethosszig tartó tanulás válasz arra a paradigmaváltásra, amiben az oktatás keresletvezéreltté válik (Besenyei, 2009). A tudásközpont továbbra is az iskola (Ollé, 2012), az oktatási intézményeknek azonban meg kell újulniuk a képzések tartalmában éppúgy, mint az alkalmazott módszerekben. Mivel a kimenetek közvetlen használói a vállalatok, a velük való folyamatos együttműködés kulcsfontosságú. A hatékony tudásteremtés és megosztás végső hasznosítója ugyanakkor a

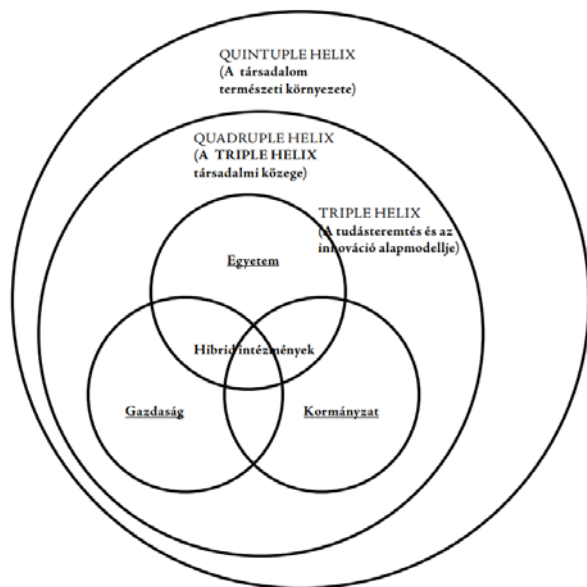
társadalom, s ezt sem szabad figyelmen kívül hagyni. Minél komplexebb a környezet, a tudástranszfer folyamata is annál összetettebb (lásd Szakály, 2013), több szereplő és érdekek jelennek meg benne. A területi különbségek és egyéni elvárások változatos megoldásokat hívtak életre.

A szakmai körökben népszerű ún. Triple Helix modell a kormányzatot is bekapcsolva vázolja fel az együttműködés logikáját (Szakály, 2013):

- Az egyetemeket és a kutatóintézeteket a tudásteremtés kiemelt forrásaiként kezeli, de gazdasági-társadalmi szerepvállalási kötelezettségüket is van.
- A kormányzati szereplők beavatkozásait a tudásteremtés ösztönzése és a tudás transzferek intenzifikálása érdekében tett erőfeszítéseik alapján értékeli. Az együttműködés e gazdaságpolitikai síkjában megvalósuló aktivitásokat a tudásalapú gazdaságfejlesztés nélkülözhetetlen eszközeiként jeleníti meg a koncepció. Ki kell emelni, hogy a decentralizációnak, a lokális forrásallokációnak az eredményesség szempontjából e folyamatokban döntő szerepe van.
- A globalizáció hatásai felerősítették az igényt a helyi tudásforrások védelmére és azok hallgatólagos tudástartalmának explicit tudássá való átalakításának támogatására.
- A hálózati együttműködés és ennek keretében történő szakosodás (klaszterizáció) a szereplők újszerű együttműködését kívánja meg. A hierarchikus felfogás helyett a partneri megközelítés lehet a célravezető.

- A helyi közösségek és a közszféra igényeit a tudományos kutatásokban erőteljesen kel megjeleníteni és a stratégiai döntéshozatalban ezeket érvényesíteni kell.
- Az intézményi szereplők új kapcsolatát a „co-opetition” (cooperation+competition) alapállásból kell megteremteni.
- A szereplők az együttműködés során egy fejlődési folyamaton is átesnek, miközben szerepvállalásuk és mozgásterük állandóan kiteljesedik.

A Triple Helix modell hibrid intézményeket jelöl meg a koordinációban (Etzkowitz–Leydesdorff, 2000), a modell kiterjesztései (1. ábra) a kontextus és a tartalom szélesítését helyezik a középpontba (Vas, 201; Teperics-Dorogi, 2014).

1. ábra: A Triple-, Quadruple- és a Quintuple Helix tudástermelési modellek egymásra épülése
(Etzkowitz-Leydesdorff, 2000; Carayannis-Campbell, 2012 nyomán Teperics-Dorogi, 2014)

HEIBus projekt

A Smart HEI-Business Collaboration for Skills and Competitiveness (HEIBus) projekt a finn JAMK Alkalmazott Tudományok Egyetemének a koordinálásával (projektvezető: Kakko, Anelli), 2017 és 2020 között megvalósuló ERASMUS+ program. A projekt résztvevői a Kolozsvári Műszaki Egyetem, (Románia), Jaeni Egyetem (Spanyolország), az Esslingeni Alkalmazott Tudományok Egyeteme (Németország) és Magyarországról a Miskolci Egyetem (2. ábra). A vállalati partnerek között autóipari, elektronikai, háztartási gépeket és szerszámokat gyártó, helyi és multinacionális vállalatok találhatók meg, magyar részről a jászberényi Electrolux Lehel Kft és a miskolci Bosch Power Tool Kft.

2. ábra: HEIBUS résztvevő országok (www.heibus.eu)

A HEIBus projekt a felsőoktatási intézmények (HEI, Higher Education Institute) és a vállalatok (Business) közötti együttműködés szorosabbá tételére koncentrál az innovatív kooperációs modellek kialakítása révén. Ezek a modellek elősegítik a hallgatók és a felsőoktatási intézmények munkatársainak részvételét a nemzetközi Kutatás-Fejlesztés-Innováció (K+F+I) projektekben, melyeket a HEIBus projektben résztvevő vállalatok ajánlottak fel. A három év alatt három különböző, de egymást támogató együttműködési modell kerül végrehajtásra:

- Szakértői szintű valós problémamegoldás (EXPERT),
- Multidiszciplináris valós probléma megoldása (RLPS),
- Rugalmas hallgatói mentorálás a cégek részéről (Flex Mentoring).

Szakértői szintű valós probléma megoldása (EXPERT): A Szakértői szintű valós probléma megoldása együttműködési modell célja egy olyan jól meghatározott keretmunka kifejlesztése, amely lehetővé teszi a vállalatok számára, hogy hozzáférjenek olyan magas szintű szaktudáshoz, amellyel a résztvevő európai felsőoktatási intézmények és vállalatok rendelkeznek. Az EXPERT projektekben résztvevő vállalatok olyan valós problémát adnak kidolgozásra, amelyet egy a résztvevő felsőoktatási intézmények szakértőiből (kutatók, oktatók) és a vállalatok képviselőiből álló csoport old meg. Egy projekt csapat 3 különböző ország felsőoktatási intézményének 6 szakértőjéből, valamint azon vállalat 2 szakértőjéből áll, amely a valós problémát felajánlotta.

Multidiszciplináris valós probléma megoldása (RLPS): A Multidiszciplináris valós probléma megoldása együttműködési modell célja, hogy a hallgatókat, a felsőoktatási intézmények munkatársait, valamint a résztvevő cégeket a közös munkára buzdítsa. Az elgondolás az, hogy különféle nemzetiségű és különböző oktatási programokban

résztvevő diákokból egy olyan vegyes csoport jön létre három országból, amely egy vállalat által felajánlott valós problémát old meg együttműködve egy-egy félév folyamán.

Rugalmas hallgatói mentorálás a cégek részéről (Flex Mentoring): A Miskolci Egyetem által koordinált (projektvezető: Vadászné Dr. Bognár Gabriella) Rugalmas hallgatói mentorálás együttműködési modell vezérelve, hogy megtalálja és tesztelje azokat a lehetőségeket, amelyek révén a vállalatok a hallgatók oktatásába bevonhatók. A teljesítés során egy vagy több résztvevő cég folyamatosan jelen lesz a hallgatói csoportok mellett tanulmányaik kezdetétől a végéig. A kivitelezés tartalmán túl annak szintjét és a leginkább megfelelő módszereket a felsőoktatási intézmények és a cégek rugalmasan választják meg. A projekt feladata olyan dinamikus modell kidolgozása és tesztelése, amely a támogatási szakasz után is fenntartható, illetve különféle helyzeteknek megfelelően (pl. a vállalat szükségletei, a hallgatói csoport tanulmányi éve stb.) változtatható.

RLPS modellje

A hallgatóközpontú módszerek között a Multidiszciplináris valós probléma megoldása (RLPS) és a Rugalmas hallgatói mentorálás a cégek részéről (Flex mentoring) emelhető ki. Leegyszerűsítve azt mondhatjuk, hogy a hallgatók és a feladatok szempontjából az RLPS az intenzív és rövid távú, a Flex mentoring pedig a hosszú távú módszer.

Egy RLPS projekt megoldása során három hallgatói csapat egy tanulmányi szemeszteren keresztül verseng a megadott témán. A 6 fős csapatok 3-3 intézményből érkeznek, munkájukat a résztvevő felsőoktatási intézmények oktatói és a témát felajánló vállalat képviselői értékelik. A problémamegoldási munka magában foglal egy intenzív hetet,

számos távmunkával megoldandó feladatot és virtuális meetingeket. A projekt végén mindhárom hallgatói csapat beszámol a munkájáról, a vállalat kiválasztja a nyertes megoldást, az oktatók pedig sorrendet alakítanak ki.

Az RLPS – azon túl, hogy valós problémákat old meg – megtanítja a hallgatókat nemzetközi környezetben dolgozni. A munka során vegyes, nemzetközi csoportok dolgoznak együtt a vállalatokkal. Az intenzív hetek során a kommunikációs készségek, konfliktuskezelés is vizsgálható, a nemzetközi kapcsolatok kiépítése pedig a projekt szempontjából is fontos, hosszabb távú hatással bír. A kapcsolódó jutalmazási rendszer, a külföldi utazás lehetősége az RLPS feladatokat kifejezetten népszerűvé teszi.

2017-ben októberében Spanyolországban az Andaltec vállalat által kiírt feladat alapján a csapatoknak egy olyan speciális terméket kellett megtervezniük egymással versengve, mely 100 %-ban biológiailag lebomló műanyagból készül. 2018 szeptemberében Németországból érkezett feladat, agilis projektmenedzsment segítségével kellett termékfejlesztést támogatni. A feladatban a virtuális technikák a kommunikáción túl a mérnöki munkában is fontos szerepet kaptak.

A Flex Mentoring modellje

A Flex Mentoring program az ipari vállalatokat, a felőskutatási intézményeket és azok hallgatóit köti össze. Az intézmények feladata, hogy olyan hallgatói csoportot toborozzon (majd mentoráljon), akik különböző mérnöki feladatok megoldásában tudnak részt venni hosszabb távon, akár tanulmányuk teljes ideje alatt. Az RLPS-hez hasonlóan jellemző a nemzetközi munkakörnyezet és az angol, mint munkanyelv, de nem kizárólagos. Az intézmények a feladatok megoldásához a mentoráláson túl szakértői támogatást, továbbá olyan speciális ismeretek átadását

(tantárgyak elindítását, szakmai gyakorlatként való beszámítást stb.) erősítik, amelyek segítségével a hallgatók a feladatok megoldásához szükséges speciális kompetenciákra szert tehetnek. Ebben a vállalatok aktív közreműködésére is szükség van, célirányos vállalati előadások a toborzástól a szakmai ügyeken át a szakdolgozat és diplomaterv témáig megjelennek.

A vállalatok feladata olyan feladatok folyamatos biztosítása a hallgatói munkacsoportok számára, amelyek illeszkednek tanulmányaik szintjéhez és tartalmához, ugyanakkor megfelelő szintű kihívást nyújtanak számukra, ami ösztönzi szakmai fejlődésüket. Vállalják, hogy folyamatosan foglalkoztatják a hallgatókat, illetve Tudományos Diákköri Dolgozatok és szakdolgozatok, diplomatervek elkészítésében segítik őket gyakorlati háttérrel.

Minden hallgatónak van egyetemi és vállalati mentora, akik „keresztszülőként” segítik őket. A mentorálás időszaka alatt a vállalat kijelöl egy csoportvezetőt a hallgatói csoport számára. A csoportvezető és a felsőoktatási intézmények oktatói, kutatói folyamatosan elemzik a hallgatói csoport feladatait és javaslatot tesznek a modell fejlesztésére. A legjobb megoldások bekerülnek a vállalatok és a felsőoktatási intézmények mindennapi gyakorlatába.

Az RLPS és a Flex Mentoring programokat a Kolozsvári Műszaki Egyetem (projektvezető: Firescu, Violeta) által koordinált nemzetközi minőségbiztosítási csapat segíti (a Miskolci Egyetem részéről tagja Berényi László), ideértve a programok előrehaladásának és a résztvevők elégedettségének nyomon követését.

Hasznosítás

A Triple Helix és a további modellek alapján a HEIBus projekt látszólagos leegyszerűsítéssel él, hiszen a háromból

csak két pillérre építi módszereit, a társadalmi és fenntartóhatósági ügyeket pedig önkéntes alapon, a feladatokba integrálva kezeli. A leegyszerűsített megközelítés célja a hatékonyság fokozása, az adminisztrációs ésszerűsítése és a valós elvárásokra való gyorsabb reagálás. A nemzetközi együttműködés révén a helyi a globális kérdések szintén integráltan kerülnek összehangolásra, a valós igényekre való közvetlen reagálással.

Habár a projekt támogatással indul útjára, a kidolgozott módszerekkel szemben követelmény, hogy önjáróak legyenek, a pályázati forrás lejárta után is fenntarthatók, mert a legfontosabb érintetti csoportok közös és kölcsönös érdekein nyugszanak.

A módszerek, különösen az RLPS és Flex mentoring programok révén három fontos érintetti csoport is nyer az együttműködés során, többek között:

A vállalatok:

- megoldást, de legalább friss, innovatív gondolatokat kapnak valós problémáik megoldásához,
- kiválaszthatják és felkészíthetik jövőbeli munkavállalóikat,
- egyszerűen hozzáférhetnek speciális kutatási és labor kapacitásokhoz az együttműködés keretében.

A felsőoktatási intézmények:

- bővíthetik szakmai gyakorlati helyeiket, szakdolgozati témakiírásaikat,
- hozzáférhetnek gyártókapacitásokhoz és további fejlesztési feladatokhoz,
- növelhetik vonzerejüket a középiskolások intézményválasztási versenyében,
- keretet adhatnak a vállalati együttműködéseiknek.

A hallgatók:

- valódi gyakorlatorientált képzésben részesülnek,
- modern, közvetlenül alkalmazható tudáshoz jutnak,
- szakmai gyakorlati helyet és munkahelyet szerezhetnek,
- külföldi tanulmányutakra juthatnak el, nemzetközi kapcsolatokat építhetnek.

Köszönetnyilvánítás

A tanulmány a 575660-EPP-1-2016-1-FI-EPPKA2-KA575660-EPP-1-2016-1-FI-EPPKA2-KA azonosító számú, Smart HEI-Business collaboration for skills and competitiveness (HEIBus) projekt támogatásával készült.

Források

- Besenyi, L. (2009): Tudásalapú társadalom és életen át tartó tanulás. In: Kocziszkó, Gy. (szerk.) Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Kar VII. Nemzetközi Konferencia. Miskolc-Lillafüred. pp. 270-277.
- Carayannis, E. G. – Campbell, D. F. J. (2012) Mode 3 Knowledge Production in Quadruple Helix Innovation Systems. Twenty-first-Century Democracy, Innovation and Entrepreneurship for Development. SpringerBriefs in Business. 7. pp. 1-63.
- Etzkowitz, H. – Leydesdorff, L. (2000) The dynamics of innovation: from Nation Systems and „Mode 2” to a Triple Helix of university–industry–government relations. Research Policy. 2. pp. 109-123.
- Ollé, J. (2012): A tudás alapú társadalom iskolája. Információs Társadalom. 3. 7-14.
- Szakály, D. (2013): Innovációmenedzsment. Miskolc: Miskolci Egyetem.
- Tamás, P. (szerk.) (2006): A tudásalapú társadalom kialakulása Magyarországon. Budapest: Új Mandátum Könyvkiadó.
- Teperics, K., Dorogi, Z. (2014): Az egyetemek gazdasági és regionális hatásai. Educatio. 3. 451-461.
- Vas, Zs. (2012): Tudásalapú gazdaság és társadalom kiteljesedése: A Triple Helix továbbgondolása – a Quadruple és Quintuple Helix. In: Rechnitzer, J, Rácz, Sz (szerk.) Dialógus a regionális tudományról. Győr. pp. 198-206.

Dr. Berényi László

A Miskolci Egyetem Vezetéstudományi Intézetének és a Nemzeti Közszerológiai Egyetem Elektronikus Közszerológiai Intézetének egyetemi docense. Közgazdász és környezetmérnök végzettséggel rendelkezik. 2007-ben szerezte PhD fokozatát, 2016-ban habilitált. Kutatási területei a minőség- és környezetközpontú irányítás, digitalizáció alkalmazási lehetőségei.

Vadászné Prof. Dr. Bognár Gabriella

A Miskolci Egyetem Gépészmérnöki és Informatikai Kar Gép- és Terméktervezési Intézetének intézetigazgató egyetemi tanára és a Sályi István Gépészeti tudományok Doktori Iskola vezetője. 2013-tól az MTA doktora. Kutatási területei a tribológia, folyadékok mechanikája, alkalmazott matematika (nemlineáris differenciálegyenletek).

Mentsd a dátumot!

2019. december 5 (csütörtök): „IFKA gazdaságfejlesztési konferencia 2019”

A 13. konferenciáról Ön és Munkatársai sem hiányozhatnak!

A konferencia a legjobbak találkozó helye! Helyszín: Hotel Benczúr Budapest

Részletes program a következő számunkban!

A kocka és más csalafintaságok

A hungarikumok listáján nagyon sok dolog van, de véleményem szerint, amit Kamcsatkától a Tűzföldig mindenki ismer, az a Rubik-kocka. Annak is évfordulója van, idén 45 éves. Megalkotója, **Rubik Ernő** július 13-án tölti 75. születésnapját. A zseniális feltaláló nemcsak a kockát alkotta meg, hanem hasonló más elmés játékot is. Professzor Úr! Boldog születésnapot, jó egészséget kívánunk! És várjuk az

újabb meglepetést.

Összefoglaló

A vevő vállalatok számára igen fontos, hogy hosszú távon összehangolt és kooperatív kapcsolatokat építsenek ki más vállalatokkal. MOHR és SPEKMAN (1994) megfogalmazása szerint a partneri kapcsolat olyan szándékolt stratégiai fontosságú partneri kapcsolat két független vállalat között, melyek közös célokkal rendelkeznek, kölcsönös előnyökre törekednek, és erős kölcsönös függőség alakul ki közöttük. A vállalatok célja egy hosszú távú partneri kapcsolatok kialakítása, azonban ez sem jelent mindig egyetemes megoldást, hiszen ahogy minden kapcsolatoknak, úgy az ellátási lánc tagjai között fennálló kapcsolatoknak is vannak befolyásoló tényezői, amelyeket nem szabad figyelmen kívül hagyni. Jelenlegi tanulmány ezeket a befolyásoló tényezőket hivatott összefoglalni, ismertetni, melyekkel a hazai autóiparban tevékenykedő beszállító vállalatok nap mint nap szembe néznek.

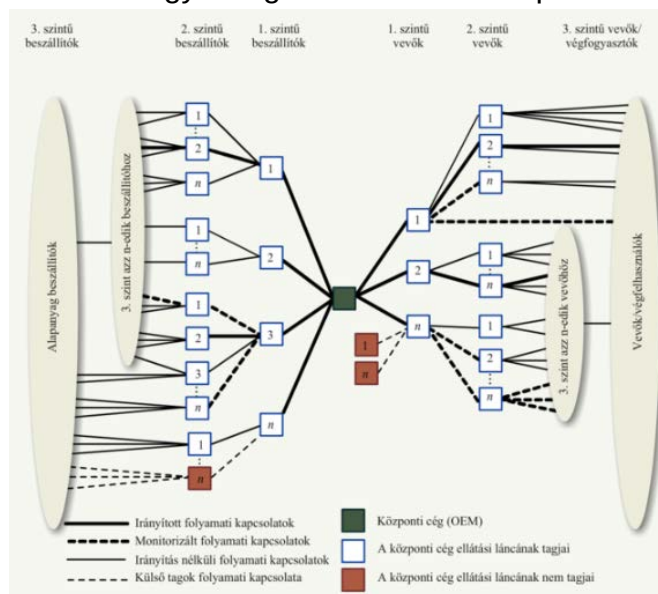
1. Bevezetés

A változások korát éljük. A mai világban lejátszódó változások még nagyobb méretűvé tették a beszállítói státuszért vívott versenyt. A vállalatok a jövedelmezőségük és a versenyképességük növelése érdekében mindent optimalizáltak, amit csak lehetett. Az utóbbi időben a vevői követelmények változtak, változnak és változni fognak, ahogy folyamatosan fejlődik az ipar. Most már nem csak az a cél, hogy a kért és megrendelt árut időben leszállítsák, és rendelkezésre bocsássák a vevő részére, hanem „apró követelmények” is társultak ezen igények mellé. Ma már nem

elég, ha ügyfeleink elégedettek termékeinkkel vagy szolgáltatásainkkal (MORAUSZKI és LAJOS, 2018). Ahogy egyre igényesebbé válnak az emberek fogyasztási szokásai, úgy várnak egyre magasabb színvonalú szolgáltatásokat a vállalatoktól. A vállalatok céljai között most már olyan feladatok szerepelnek, mint pl. a legjobb és legmegbízhatóbb beszállítók felderítése, a beszállítói bázis optimalizálása (EYHOLZER és MÜNGER, 2004). Az ellátási láncok a vállalatok és a vállalatközi együttműködések kialakulásával egyidőben jöttek létre. Olyan – akár országokat is átszelő - ellátási láncok alakultak ki, hogy a vállalkozások versenye helyett az ellátási láncok versenye kapta a főszerepet (BALÁZS, 2014).

A „supply chain” definícióját tekintve több kutató is ugyanazon véleményen vannak. LA LONDE és MASTERS (1994) szerint a “supply chain” nem más, mint a vállalatok egy csoportja, amelyek árukat, szolgáltatásokat közvetítenek. HARLAND (1996) azokat a szereplőket tekinti az ellátási lánc tagjainak, akik a beszerzés, a termelés és az áru (termék vagy szolgáltatás) vevőhöz való eljuttatásának folyamatában együttműködnek. Ez a logisztikai megközelítésen nyugvó fogalmi meghatározás tekinthető kiindulópontnak, azonban ebből a definícióból éppen az ellátási lánc legfontosabb szereplője, vagyis a végső fogyasztó hiányzik. Vannak, akik szándékosan nem is említik a fogyasztót az ellátási lánc szereplői között, mivel véleményük szerint ők nem vesznek részt a termék vagy szolgáltatás előállításában, csupán haszonélvezői azoknak. Azonban a vevői igények hiányában nincs értelme a folyamatnak. Nincs végpontja.

Az 1. ábra egy autógyár ellátási láncának kapcsolati rendszerét mutatja teljesen a végpontig. Az ábra jellegéből adódóan jól kivehetők a kulcsfontosságú kapcsolatok, továbbá könnyen nyomon lehet kísérni a szereplők közötti kapcsolati viszonyokat, illetve azokat a „láncszemeket”, ahol a folyamat során hozzáadott érték keletkezik. Az ellátási láncot úgy is értelmezzük, mint adott termék- és szolgáltatáscsomag létrehozásához szükséges értéktremtő folyamatok együttműködő szervezeten átívelő sorozata, mely vevői igények kielégítésére alkalmas terméket, illetve szolgáltatást hoz létre (CHIKÁN, 1997). Az alapanyag- és komponensgyártók, a termék összeszerelők, kis- és nagykereskedők egyaránt tagjai az ellátási láncnak. LAMBERT és társai (1998) úgy határozták meg az ellátási lánc fogalmát, mint a cégek sorba állítása, amelyek terméket vagy szolgáltatást visznek a piacra.

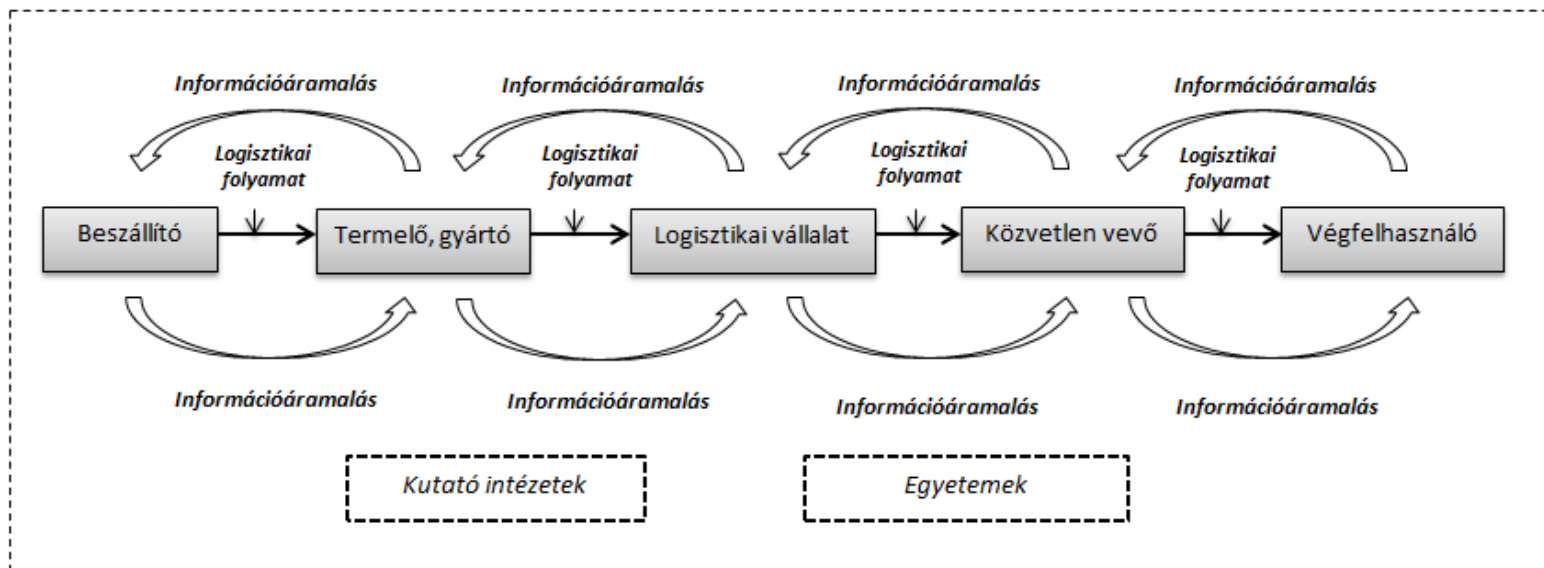
1. ábra: Az autógyárak ellátási láncának kapcsolati rendszere (Forrás: SZEGEDI és PREZENSZKI (2003))

SZEGEDI és PREZENSZKI (2003) a következőképpen határozták meg: „Az ellátási lánc minden olyan tevékenységet magába foglalja, amely a termék előállításával és kiszállításával kapcsolatos, a beszállító beszállítójától kezdve a végső fogyasztóig bezárólag. A négy fő folyamat – a tervezés, a beszerzés, a gyártás, a kiszállítás – amely az ellátási láncot meghatározza, magában foglalja a kereslet-kínálat menedzselését, az alapanyagok és alkatrészek beszerzését, a gyártást, az összeszerelést, a készletezést, a rendelés-feldolgozást, a disztribúciót és a végső fogyasztóhoz való kiszállítást”. CHIKÁN és WIMMER (2003) úgy véli, hogy az ellátási lánc alapvető feladata az anyagáramlás irányítása, koordinálása az alapanyag beszerzésétől a végfogyasztóig. KNOLL és BÓNA (2003) megfogalmazása szerint az ellátási lánc menedzsment a vállalaton belüli és vállalatokon túlnyúló logisztikai lánc irányítását, illetve tervezését írja le. Véleményük szerint „az **ellátási láncot** olyan hurokként értelmezhetjük, mely a megrendelőnél kezdődik, és nála is fejeződik be. Ennek a huroknak a folyamatai valamennyi anyag, késztermék és információ áramlását, valamint az ezekkel kapcsolatos pénzügyi tranzakciókat is magukba foglalják.” A meghatározás talán ellentmondásosnak tűnik, de hogy szemléltetni tudjuk a folyamatot, a hurkot „felvágják” és egy lineárisan irányított láncként értelmezzük, melyek a jövőben többdimenziós ellátási hálózatokká alakulhatnak át. Másik megfogalmazás szerint az SCM nem más, mint egy integrált és vevőorientált operatív és vállalaton belüli anyag- és információáramlás tervezése, irányítása és optimalizálása, melynek célja, hogy a legjobb eredményt érhessek el vállalati szinten, az alapanyag-beszállítótól az egyedi termelési szinteken keresztül a végvevőig (KLAUS et al., 2007). BITTNER (2009) megfogalmazása szerint a

Supply Chain egy függőleges együttműködésre utal jogilag független vállalatok között. Az együttműködés során komplett készterméket állítanak elő és bocsátanak a végvevő rendelkezésére. Az ábrán látható, hogy az információáramlási hurkon a láncon belül zártak, azonban maga az anyagáramlás, mint folyamat, viszonylag egyenes utat rajzol le.

A legtöbb esetben az ellátási láncot a termék – vevő – földrajz kombinációjaként határozzák meg. Természetesen magában foglalhatja a pénzügyi és más faktorokat is. BOLSTORFF és ROSENBAUM (2012) szerint, hogy meg tudjuk pontosan határozni az ellátási lánc fogalmát, minden tényezőt figyelembe kell venni és priorizálni kell azok

fontosságát. BALÁZS (2014) úgy fogalmaz, hogy az SC (Supply Chain) – ellátási lánc nem más, mint vállalati értékláncok sorozata a szállítótól a gyártón keresztül a végfelhasználóig. Az ellátási láncban lévő folyamatoknak, illetve azok szereplőinek összehangoltan kell működniük, hogy a vevői elvárások a lehető legnagyobb mértékben kielégítsék. KARMAZIN és TÓTH (2016) megfogalmazása is ugyanazokat a pontokat emeli ki, miszerint az ellátási lánc tagjai közt azok szervezetek foglalnak helyet, akikkel a vállalat közvetlen vagy közvetett módon kölcsönhatásban van, a beszállítókön és vevőkön keresztül, a származás helyétől a fogyasztásig.

2. ábra: Az ellátási lánc szereplői
 Forrás: Saját szerkesztés (2017)

A folyamat két meghatározó szereplője a **központi vállalat**, illetve a **végfelhasználó** vagy **végso fogyasztó**. A fogyasztó a folyamat azon szereplője, aki nélkül a folyamat nem létezne, hiszen a gyártó által előállított termékek, illetve szolgáltatások megvásárlásával tartja mozgásban az ellátási láncot. Az ún. nevezett központi vállalat is fontos szerepet tölt be az ellátási láncban, hiszen az ő nézőpontjából vizsgálják az ellátási lánc működését, fejlesztési lehetőségeit és nem utolsósorban ő az egész változásnak a motorja. A folyamat további fontos szereplője a **logisztikai vállalatok**, illetve a **kutatóintézetek** is (2. ábra).

Azonban a beszállítási folyamat legfontosabb szereplője véleményem szerint mégis a **beszállító**, melynek fogalmát DANIEL (2004) a következő szemszögből közelíti meg. Beszállító alatt egy jogilag és gazdaságilag önálló vállalatot értünk, aki egy szabályos beszállítói kapcsolatban saját vevőjét támogatja, és annak termékei és szolgáltatásai a vevő termékeibe és szolgáltatásaiba épül be. Beszállításnak tekinthető minden olyan tevékenység, amely valamilyen végtermék előállításához szükséges alkatrészt vagy részegységet gyárt, vagy szolgáltatást nyújt más vállalkozás számára. A beszállítók által gyártott termékek nem kerülnek közvetlen kereskedelmi forgalomba. A fogalom-meghatározásból egyértelműen jól látható, hogy a fogalom a magyar és multinacionális vállalatok beszállítóit egyaránt lefedi. A beszállításra jellemző, hogy alapanyagból vagy félkész termékből hozzáadott érték-előállítással egy magasabb szintű termék jelenik meg, melyet más cégek tovább-feldolgozással vagy összeszereléssel végtermékké alakítanak (KÁLMÁN, 2007). A lényeg és a legfontosabb mindig az, hogy a megfelelő termék, a megfelelő időben, a megfelelő helyen legyen, természetesen minden keretfeltétel figyelembevételével (gép, személy, szerszám, raktár, szállítás stb.), hogy beszállítóként a vevői

igényeket, követelményeket kielégíthessük, és a saját versenypozíciónkat erősíthessük.

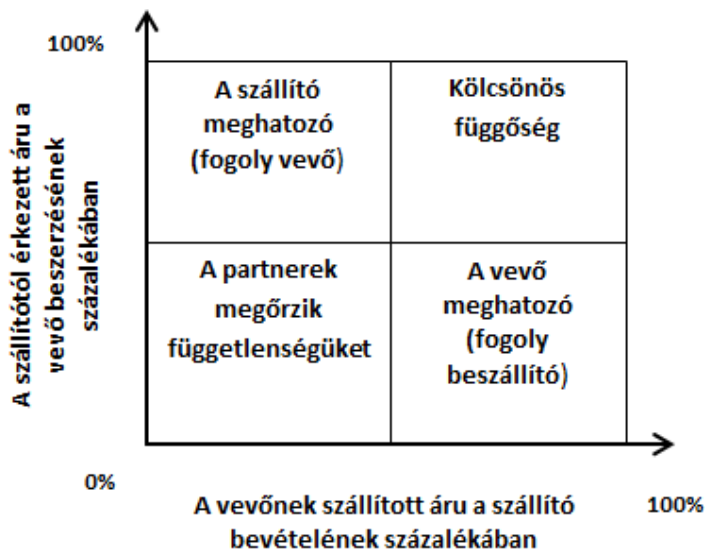
2. A vevő – beszállítói együttműködések szorossága

Az ellátási láncok tagjai közötti kapcsolatokat tovább vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a vevő-beszállító közötti kapcsolatnak két fontos eleme van:

- A vevő viszonylagos fontossága a beszállító számára
- A beszállító viszonylagos fontossága a vevő számára

A függőségi rács egyértelműen ábrázolja (3. ábra) a vevő-beszállító között fennálló kapcsolat milyenségét. A távolságtartó kapcsolatokban a két fél az egymástól való függetlenség megőrzésére törekszik, míg szoros együttműködés során a felek kölcsönösen függenek egymástól (BALÁZS, 2014). A partneri együttműködések szorosságát több tényező is befolyásolhatja, úgy, mint az ellátási lánc hossza, az együttműködés ideje, a fennálló kapcsolat tartóssága (SZEGEDI és PREZENSZKI, 2003).

3. ábra: A vevő-szállító függőségi rács

Forrás: SZEGEDI és PREZENSZKI (2003)

A vállalatok együttműködésének szorosságát pl. a következő mérőszámokkal lehet mérni:

- 1) Kapcsolatok tartóssága: az együttműködés idejével mérhető
- 2) Láncból való függőség mértéke: a szállító erőforrásainak lekötési hányadát mutatja
- 3) Technológiai vagy gyártási kapcsolatok szorossága: a közös fejlesztésével, ill. azok kölcsönös függőségével mérhető
- 4) Jogi kapcsolatok szintje: szerződések, szabadalmak vizsgálata.
- 5) A lánc hossza és összetettsége is lényegi kérdés (SZEGEDI, 2004).

A beszállítókkal kialakított kapcsolatok milyensége és minősége, vagyis a kapcsolatmenedzsment a logisztikai, valamint a marketingcélok, és elvárások változásával egyre inkább kiemelkedő jelentőséggel bír. A beszállítói kapcsolatok típusait illetően SZEGEDI és PREZENSZKI (2003) szerint az alábbi három modell a legjellemzőbb:

Tranzakció orientált modell (hagyományos)

Az árakat és a beszerzési tranzakciót helyezi előtérbe, célja a legalacsonyabb ár elérése és folyamatos ellátás biztosítása. Nem üzleti bizalomra épülő kapcsolat, ahol a vevő kihasználja hatalmi helyzetét. A beszállítót ellenfélként kezeli. A modell felépítése alapján csak egy nyertes-lehet ezeknek a kapcsolatoknak, azaz a „nyertes-vesztes” felállásra épít. A vevőt arra kényszeríti, hogy saját hatalmi pozícióját kihasználja. Rövidtávú, alkalmoszerű kapcsolat jellemzi, a szerződések szabályozottak, nincsen közös tevékenység. A beszerzés fejlődésének korai szakaszában volt kedvelt ez a modell.

Kapcsolatorientált modell

Szinte a leggyakoribb kapcsolattípus. Ebben az esetben a szállító kiválasztását tárgyalás, tenderek előzik meg. A modell a beszállítót üzleti partnerként kezeli, bizalmi kapcsolatban állnak. Közös oldják meg a problémákat, jó az információáramlás közöttük. Kevés, vagy csak egy beszállító alkalmazása esetén jellemző ez a modell, melynek alapján a cél, hogy mind a két fél nyertesnek kerüljön ki, azaz a tárgyalási stratégiát úgy alakítják ki, hogy a „nyertes-nyertes” felállás érvényesülhessen. Az egyes beszállítók információforrást is jelentenek egymás számára.

Stratégiai partnerkapcsolat

A változó technológiai előírások, a rövidebb termék-életciklus, valamint a gyártási mélység változása, és az erősödő piaci verseny kapcsán a stratégiai partnerkapcsolatok szerepe és száma megnőtt. Ez esetben egyaránt beszélhetünk kapcsolat-specifikus beruházásokról (KIRÁLY, 2005) Kölcsönösen előnyös, hosszabb távú együttműködés, mely során megvalósul a felek bizonyos mértékű tevékenységi integrációja. Lényeges a két fél összehangolt

együttműködése, mivel komplex beszerzési feladatokat kell együttesen megoldaniuk. Gyakoribb kommunikáció szükséges, a felek egymásra vannak utalva. A kisebb beszállító kör (egy vagy két beszállító) könnyebben irányítható; kevesebb időt kell szentelni az új beszállítók felkutatására (MAJOROS, 1999). A fent említett 3 modell összefoglaló jellemzését a 1. táblázat szemlélteti.

	<i>TRANZAKCIÓ-ORIENTÁLT</i>	<i>KAPCSOLAT-ORIENTÁLT</i>	<i>STRÉGIAI PARTNERKAPCSOLAT</i>
<i>Célja</i>	Legalacsonyabb ár és a folyamatos ellátás biztosítása	Mindkét fél „nyertesként” kerüljön ki	Kölcsönösen előnyös együttműködés
<i>Alapja</i>	Nem üzleti bizalomra épül	Üzleti bizalomra épül	Üzleti bizalomra épül
<i>Kapcsolat hossza</i>	Rövidtávú	Hosszú távú	Hosszú távú
<i>Alkalmazása</i>	A beszerzés fejlődésének korai szakaszában alkalmazták	Gyakori	Gyakori
<i>Felek közötti kapcsolat</i>	A vevő igyekszik kihasználni hatalmi pozícióját	A beszállítót üzleti partnerként kezelik	A felek egymásra vannak utalva

1. táblázat: Beszállító kapcsolatok összefoglaló táblázata

Forrás: MORAUSZKI és LAJOS (2016)

A vevő-beszállító kapcsolatok alakíthatók, azaz szorosabbá tehetők, mivel a felek hosszú távon akarnak a „másikkal számolni”. Ennek alapján fontos, hogy a kapcsolatok mennyire szorosak. Ezt a beszerzendő termékek jellemzői is meghatározhatják, illetve a vállalati méret, piaci viszonyok stb. A Kraljic-mátrix ennek megfelelően a termékeket

osztályozta. A termék jellege alapvetően meghatározza a beszállítói kapcsolatok milyenségét, ezért használják fel a beszállítók kiválasztásának elemzésében a Kraljic mátrixot is. A beszerzési stratégia megválasztásában, a beszerzendő anyagok, áruk osztályozásában nyújt segítséget a

Kraljic mátrix. A Kraljic szerinti osztályozás alapja, a beszerzés fontossága és a kockázata (2. Táblázat).

Beszerzés kockázata		
Beszerzés fontosság	<i>Magas</i>	Befolyásolható termék Stratégiai termék
	<i>Alacsony</i>	Rutin termék Szűk keresztmetszetű termék

2. Táblázat Kraljic mátrix

Forrás: CHIKÁN és DEMETER (1999) alapján saját szerkesztés (2017)

A fontosság egyfajta belső kockázatot jelent, azaz azt mutatja, hogy milyen hatással van a vállalatra, ha egy terméket nem sikerül beszerezni, vagyis az árura vonatkozó kiadás arányát viszonyítják a teljes beszerzési költséghez. A fontossága növekedhet az által, ha kulcstermék, vagy ha több termékhez is felhasználják, és mindezek által hiánya jelentős többletköltséggel járna. A beszerzés kockázata külső kockázatot jelent, a helyettesíthetőség, a beszállító, ill. a beszállítandó anyag piaci helyzete, a különböző árfolyam, politikai vagy természeti kockázatok. Más képpen fogalmazva azt mutatja, vagyis annak valószínűségét mutatja, hogy az adott terméket nem sikerül megvásárolni. KRALJIC (1983) négy fő termékcsoporthat különböztet meg:

- 1) **Stratégiai termékek:** Olyan termékek melyek szerepe kulcsfontosságú a vállalati működésben, rendszerint magas értékűek és beszerzése gyakran problémás, ezért ez esetben a stratégiai partnerkapcsolat kialakítása célszerű.

- 2) **Szűk keresztmetszetű termékek:** Közepesen nélkülözhető termékek, beszerzésük néha nehézségbe ütközik, vagy kevés beszerzési forrás. A partnerkapcsolat kapcsolatorientált típusa a jellemző.
- 3) **Befolyásolható, vagy hatalmi termékek:** A vállalat szempontjából fontos termék, azonban beszerzési kockázata alacsony, magas a beszerző alkuereje, a több beszállító, vagy a rendszerint nagy rendelési mennyiség miatt.
- 4) **Rutintermékek, nem kritikus javak:** Fontos, a működéshez szükséges termékek, de alacsony a beszerzési kockázata, nem szükséges ezért az erőforrások lekötése, a tranzakció orientált beszállítói kapcsolat jellemző rá.

A mátrix segítségével a vállalatok a megfelelő beszerzési döntést tudják meghozni, azaz el tudják dönteni, hogy melyik terméktípust válasszák. Az adott vállalatnak először értékelnie kell a beszerzési javakat, majd a beszerzési piacokat, hogy felszínre kerüljenek a beszerzéssel kapcsolatos kockázatok. Ezt követően csoportokba tudják sorolni a termékeket, és meg határozhatják a beszerzési stratégiát. Végül utolsó lépésben az akcióterv kifejlesztésével zárul le a folyamat (ULKUNIEMI, 2003).

3. A vevő – beszállító kapcsolatok során fellépő nehézségek

A válság időszakában a beszállítók köre jelentősen változott. Több vállalat tönkrement, ami változásokat generált. Az autógyáraknak a beszállítókkal több területen akad gondjuk a kiválasztás után. Az előzőekben tárgyalt problémákhoz még hozzátartozik a szállítási megbízhatóság, de a minőség területén is rengeteg gondal küszködnek.

A minőségi problémák hátterében, sok esetben a követelmények nem megfelelő áttanulmányozása, megértése áll. A követelményeknél a beszállítók nem fordítanak megfelelő figyelmet arra, hogy nem csak műszaki rajz létezik, az csupán egy a vevői követelményeket leíró dokumentumok közül. A beszállítónak ennél tágabb körben kell figyelnie az előírásokat és azok változását. Így köztudott tény, hogy a vevőknek, főleg az autógyáraknak vannak saját belső előírásaik (pl. Q – Lastenheft), melyek változását a beszállító általában nem követi, ezzel számos problémát generálva. (Q – Lastenheft: VW konszern vevői követelmény rendszere, mely az alkatrész beszállításához kapcsolódó általános követelményeket foglalja magába.)

Egy vevő – beszállító kapcsolat kialakulása során nem csak a beszállítói oldalon találkozhatunk problémákkal, kockázatokkal, hanem a vevői részen is, így számolni kell több kockázattípussal is. Az egyik legveszélyesebb kockázati tényező, ha a vevő vállalat fizetéseképtelenné válik. Ebben az esetben a veszteség nem csupán a megrendelt áru vagy szolgáltatás ellenértéke, mivel ennek következtében pótlólagos költségek is felmerülnek, mint például átmeneti raktározás, átirányítás stb. Ezt a szakirodalom **kereskedelmi kockázatnak** nevezi, amely a vevői oldalon merülhet fel, azonban fontos tényező lehet egy partneri kapcsolatban. Amennyiben a szerződés megkötése és teljesítése között hosszú idő telik el, fennáll a veszélye annak, hogy a költségek, árak megváltoznak (**árkockázat**). Ez jelentősen befolyásolhatja a leendő üzleti kapcsolat sikerességét is. Mind a beszállítói, mind pedig a vevői oldalon megemlíthetjük a *politikai kockázatot* is, mint befolyásoló tényezőt, hiszen sajnos nem szabad figyelmen kívül hagyni azt a tényt, hogy napjainkban egyes országok belpolitikai, gazdaságpolitikai helyzetében bekövetkezhetnek olyan változások, amelyek negatívan befolyásolhatják a

partneri kapcsolat eredményességét. Azonban a felsorolt kockázattípusok közül a leggyakrabban elforduló veszélyek egyik az **árukockázat**, mivel a termékek a szállítás, raktározás során károsodást szenvedhetnek (CSONT, 2007). Ennek megelőzésére célszerű megfelelő csomagolás gondoskodni, illetve pontos leírást biztosítani az áru kezelésével, tárolásával, mozgatásával kapcsolatosan. Egyes vállalatoknál egyértelműen meghatározásra kerülnek a szállítóeszközök, illetve némely esetben még a szállítási útvonal is. Ezeket a kikötéseket, feltételeket a szerződésben foglalják össze. Ezeket a kockázatokat összeítve láthatjuk, hogy mire vállalkoznak azok a vállalatok, vállalkozások, akik potenciális státuszért versengenek a beszállítói kiválasztás folyamatában. A kudarcot vallott vállalkozóknak nem csak a pénzügyi következményekkel kell szembe nézniük, hanem a társadalmi visszhang is igen erős (VAILLANT és LAFUENTE, 2007). Az Egyesült Államokban lehetőséget biztosítanak a vállalkozásoknak, hogy viszonylag gyorsan újrakezdjék, és a kudarcra, csődre úgy tudjanak tekinteni, mint a tanulási folyamat egy részére. Ezzel szemben Európában azokra a vállalatokra, akik kudarcot vallottak, úgy tekintenek, mint „vesztekre”. LITTLE és MARANDI (2005) megfogalmazása szerint a nemzetközi piacok nyitva állnak a hazai beszállítók előtt, ami a folyamatos technológiai fejlődésnek köszönhető. Előnye, hogy a magyar beszállítók képesek kijutni a nemzetközi piacra, amennyiben a feléjük támasztott követelményeket teljesítették, de ugyanakkor itthon is meg kell küzdeniük a konkurens versenytársakkal.

Mivel a beszállítók különböző termékeket állítanak elő és különböző funkciókat látnak el a vállalatok számára, éppen ezért minden egyes beszállító vállalatot egyénileg kell

irányítani. Amennyiben a beszállítók azonosítása, értékelése és továbbfejlesztése nem sikeres, úgy a következő veszélyek, kockázatok léphetnek fel, mint pl.:

- Magas kiesési ráta (beszállítói oldalról)
- Magas beszerzési költségek
- Minőségi és teljesítési kockázat

Ezek a kockázatok, veszélyek nem csak a nagyvállalatoknak okoznak fejtörést, hanem a kis- és középvállalkozások is érinti egyaránt. Ennek alapvető oka, hogy a kisebb vállalatok nem rendelkeznek elegendő „megtakarítással”, hogy az ellátási hiányt, vagy a túlságosan megemelkedett beszerzési költségeket hosszútávon el tudják hárítani. Éppen ezért ezen vállalatoknak egy szisztematikusan felépített beszállítói menedzsmentre van szükségük, melynek keretein belül tudják a megfelelő partnert kiválasztani és szükség esetén fejleszteni.

4. Befolyásoló tényezők

A gyártó vállalatok egyik stratégiájának nevezhetjük azt a mozzanatot, hogy megpróbálják az ellátási láncból a közvetítő vállalatokat kiiktatni. Ezáltal igyekeznek közvetlen kapcsolatot kiépíteni azokkal a vállalatokkal, melyek ezen gyártók termékeit, szolgáltatásait veszik igénybe. Beszámolnak olyan esetekről is, ahol a gyártó épp ellenkezőleg a kereskedővel épít ki szorosabb kapcsolatot. Azonban ez az együttműködés nem minden beszállító vállalattal azonos mértékű, hiszen a stratégiai jelentőségű beszállító partnerek fejlesztésére nagyobb figyelmet fordítanak. BALÁZS (2014) úgy fogalmaz, hogy a gyártók egyik célja, hogy ők uralhassák a teljes ellátási lánc feletti uralmat, ami által versenyelőnyre tehetnek szert. A gyártó és a végső felhasználó között lehetnek olyan kisebb vállalatok, amelyek szaktudásuk miatt egyfajta közvetítői szerepet

töltenek be. Ezek a vállalatok számos feladatot át tudnak vállalni, mint pl. kapcsolattartás a vállalatok között, ezáltal a kommunikációs és tranzakciós költségeket csökkentve mindkét oldalon. Ez egy előnyös kapcsolat a felek számára (BALÁZS, 2014).

Anyag és módszer

A kiválasztás során felmerülő problémák témakörét jelen tanulmány a hazai autóipari vállalatok esetében vizsgálta, ahol a rendelkezésre álló mintában 199 vállalat vett részt (N=199). A vizsgálat során célom az volt, hogy összefoglaljam azokat a tényezőket, faktorokat, melyekkel a hazai autóipari nagyvállalatok nap mint nap szembe kerülnek. Melyek azok a tényezők, amelyek ezen vállalatok beszállító partnereinél felmerülnek, így a tanulmány egy egyfajta összegzést ad és nem tér ki a problémák lehetséges megoldásaira.

A vizsgálatot vállalati méreten belül is két részre osztottam, hogy különbséget tudjunk tenni a már meglévő és az új beszállítók között. A vizsgálatba bevont tényezőket a mélyinterjúk eredményei alapján állítottam össze. A kutatás megkezdése előtt 5 véletlenszerűen kiválasztott vállalattal folytattam mélyinterjút. BABBIE (2003) javaslata alapján célszerű kvalitatív mélyinterjúk kutatás végezni, melynek, mint feltáró kutatásnak az a legfőbb célja, hogy a nehézségeket, problémákat könnyen lehessen azonosítani, illetve lehetőség nyílik az esetlegesen nehezen érthető kérdések és válaszok magyarázatára. Éppen ezért én is mély interjúkkal igyekeztem feltérképezni a vizsgálandó témaköröm sarokpontjait, azaz feltáró jelleggel vizsgálni a kiválasztás és értékelés kritériumait, módszereit, a kiválasztás és értékelés folyamatán keresztül. A mélyinterjúk előnye, hogy egy kötetlen beszélgetés keretein belül az interjúalanyok megnyílnak, és számos példát sorakoztatnak fel egy-egy kérdésre, továbbá

lehetőséget biztosít, hogy megismerhessük a másik fél gondolkodásmódját, céljait.

A mélyinterjúk eredményeiből kiindulva állítottam össze a kérdőíves lekérdezés anyagát, mely kvantitatív adatgyűjtésen alapul. Az általam szerkesztett kérdőív közzététele internetes felületen történt, melyre egy portált hívtam segítségül. Ezen portál linkjét egy kísérőlevéllel együtt küldtem el az adott vállalat E-mail címére. A portál lehetőséget biztosít arra, hogy a kérdőív kitöltését követően a válaszok automatikusan egy Excel táblázatban rendeződjenek össze. Mivel saját honlapon keresztül bonyolítottam le a lekérdezést, ezért az adatokhoz egyedüli, kizárólagos hozzáférésem van, így garantálva a kért anonimitást a válaszadóktól. A kérdőíves lekérdezés során egy 6-fokú Likert skálát alkalmaztam (1 – nem jellemző; 6 – mindig előfordul), amelyen keresztül a vállalatok értékelni tudták, hogy melyek azok a problémák, amelyek az adott beszállító csoportoknál fellépnek.

A következő tényezőket sorakoztattam fel:

- A beszállítók termékspecifikáció – változás során rugalmasok
- A beszállítók által készített PPAP termékek és dokumentációk megfelelőek
- A beszállítóval történő kommunikáció pozitív
- Nehéz szituációkban, illetve krízisek fellépése idején a beszállítóval folytatott kommunikáció pozitív kimenetelű
- A beszállítók reklamáció-kezelése megfelelő
- A beszállítók reklamációkra hozott rövid- és hosszú távú intézkedései megfelelőek

A kapott eredmények megfelelő alapot szolgáltatnak egy faktoranalízis lefolytatásához. Először megvizsgáltam, hogy a változók alkalmasak e faktorelemzésre. A KMO mutató (0,502) és a Bartlett szignifikancia szint (0,00) alapján a faktoranalízist végre lehet hajtani, mert eleget tesznek a feltételeknek (3. táblázat).

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.	,502
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square
	285,164
	df
	28
	Sig.
	,000

3. táblázat: KMO és Bartlett teszt eredménye

Forrás: Saját szerkesztés (2018)

A faktorelemzés első részeredményeként megkaptam a rotálatlan factorsúly-mátrixot, amely az eredeti és az adott faktor közötti korrelációt mutatja. Az elemzés során számolni kell azzal, hogy olyan változók fognak adott faktoralal korrelálni, amelyeknek semmi közük egymáshoz. Éppen ezért faktor rotációt hajtottam végre (Varimax módszer), azaz elforgattam a faktorokat, és így megkaptam a rotált factorsúly mátrixot (4. táblázat). Ezzel a lépéssel a nehezen értelmezhető faktorok is egyszerűbbé válnak.

	Component			
	1	2	3	4
[A beszállítók termékspecifikáció – változás során rugalmasság]	0,824	0,225	-0,205	0,104
[A beszállítók reklamáció-kezelése megfelelő]	0,769	-0,13	0,298	0,122
[A beszállítók által készített PPAP termékek és dokumentációk megfelelőek]	0,629	-0,285	0,107	-0,043
[A már meglévő stratégiai beszállítók elérhetősége megfelelően biztosított]	0,312	0,67	0,547	-0,047
[A beszállítóval történő kommunikáció pozitív]	-0,022	0,552	0,019	0,656
[A beszállítók reklamációkra hozott rövid- és hosszú távú intézkedései megfelelőek]	0,309	-0,734	0,192	0,108
[Nehéz helyzetekben, illetve krízisek fellépése idején a beszállítóval folytatott kommunikáció pozitív kimenetelű]	0,127	-0,216	0,053	0,878
[A beszállítók által kínált teljesítmény minősége megfelelő]	0,032	-0,068	0,916	0,063

4. táblázat: Rotált faktorsúly mátrix

Rotációs módszer: Varimax eljárás Kaiser normalizációval, ahol a rotáció 6 iteráció konvergálódásával ment végbe.

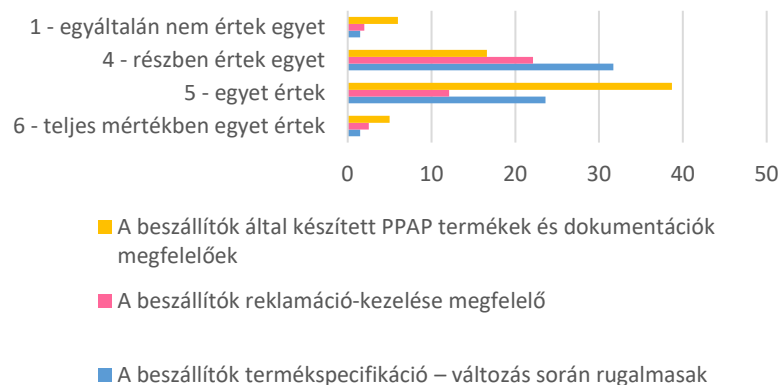
Forrás: Saját kutatás alapján saját szerkesztés (2018) (N=199)

A fenti táblázat alapján módszertanilag jól láthatóan négy faktort lehet elkülöníteni, melyeket a változók alapján olyan fantázianévvel illetem, melyek leginkább visszatükrözik azok tartalmát, jelentését. A 4 faktor a teljes variancia 74,21 %-t magyarázza, amely meghaladja a minimális 60%-os követelményszintet. A varianciahányad azt jelenti, hogy a birtokunkban lévő információ jelentős részét sikerült megőrizni a vizsgálat során. A faktorok a következők:

1) Rugalmasság faktor, mely a beszállítók termékspecifikáció – változás során rugalmasság; a beszállítók reklamáció-kezelése megfelelő, illetve a beszállítók által készített PPAP termékek és dokumentációk megfelelőek elnevezésű változókat tartalmazza. A faktort leíró statisztikai

elemzésekkel vizsgáltam. Amennyiben az egyedek százalékos megoszlását megfigyeljük, a válaszadók több mint 31,7%-a részben ért egyet az állítással, miszerint a beszállító vállalatok termékpalletta változása során rugalmasság (4. ábra).

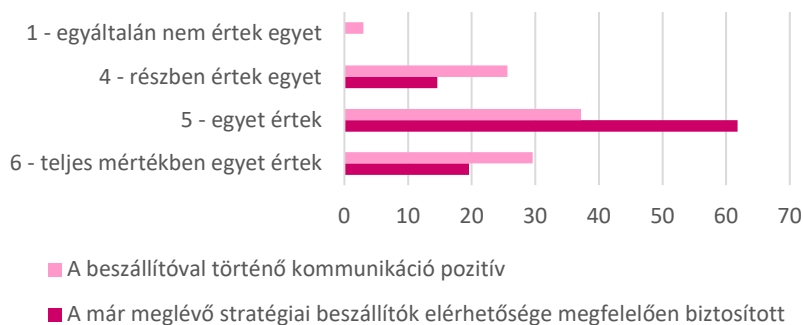
Megfigyelhető, hogy inkább a középmezőnyben foglal helyet, hiszen a két szélsőérték egyaránt 1,5%-ot ért el. Hasonló értékeket kapunk a PPAP termékek és dokumentációk vizsgálatánál, hiszen ahogy az ábra is jól mutatja, itt is inkább a középmezőny az erősebb, és a két végpont (egyáltalán nem értek – teljes mértékben egyet értek) egyaránt alacsony százalékot kapott (5-6%). Azonban itt kiugró értéket is tapasztalhatunk (egyet értek – 38,7%). A reklamáció-kezelésről is hasonló értékeket olvashatunk le. Mivel a faktort a rugalmasság faktorsúlya (0,824) határozza meg, ezért ennek megfelelően rugalmasság faktornak neveztem el.

4. ábra: A Rugalmasság faktorba tartozó egyedek százalékos megoszlása

Forrás: Saját szerkesztés (2018)

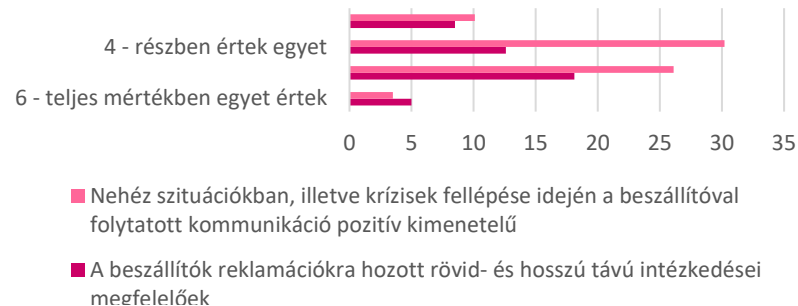
2) Kommunikáció faktort a már meglévő stratégiai beszállítók elérhetősége megfelelően biztosított, illetve a beszállítóval történő kommunikáció pozitív elnevezésű változók határozzák meg (5. ábra). A beszállító vállalatok elérhetőségét illetően – a leíró statisztikai elemzések által – kiugró értéket tapasztalhatunk (61,8%) az egyet értők között. A megkérdezettek közül mindenki egyet értett az állítással. A kommunikáció területét vizsgálva közel azonosan oszlik meg az egyet értő vállalkozások tábora (25,6% – 37,2%).

5. ábra: A Kommunikáció faktorba tartozó egyedek százalékos megoszlása

Forrás: Saját szerkesztés (2018)

3) Partnerség faktorba a beszállítók reklamációkra hozott rövid- és hosszú távú intézkedései megfelelőek és a nehéz szituációkban, illetve krízisek fellépése idején a beszállítóval folytatott kommunikáció pozitív kimenetelű elnevezésű változók kerültek.

6. ábra: A Partnerség faktorba tartozó egyedek százalékos megoszlása

Forrás: Saját szerkesztés (2018)

A **Partnerség** faktorába is két terület esett, melyek mind-egyikénél találtunk olyan válaszadót, aki egyet értett az állítással, illetve olyat is, aki nem fogadta el (6. ábra). Ez utóbbiak, a megkérdezettek mintegy 10%-a jelezte, hogy nem ért egyet azzal, hogy a beszállító vállalatok reklamációra hozott intézkedései megfelelőek, illetve a krízis esetén pozitív kimenetelű kommunikációt tudnak folytatni a partnerekkel. Ennél a faktornál is szembetűnik, hogy a válaszadók magasabb százalékban vannak jelen a Likert skála középmezőnyében, mint a két végponton (3,5% - 10%).

4) Teljesítmény orientált faktort a beszállítók által kínált teljesítmény minősége megfelelő nevű változó határozza meg. Ehhez a faktorhoz nem készítettem szemléltető diagramot. A megkérdezett vállalkozások 51,8%-ban egyet értettek az állítással, mindössze 8,5%-uk jelezte, hogy teljes mértékben egyet ért. A részben egyet értők a teljes minta 31,7%-t teszik ki, és nem volt olyan válaszadó, aki egyáltalán nem értett volna egyet az állítással, miszerint a beszállítók által kínált teljesítmény minősége megfelelő.

Összefoglalás

A világban jelenleg összetett folyamatok játszódnak le, melyek számos kihívás elé állítják a vállalatokat, hogy versenyképességüket megőrizték a piacon. Bátran kijelenthetjük, hogy csak azok a vállalatok képesek életben maradni, azaz a meglévő versenyképességüket fenntartani, amelyek képesek és akarnak is fejlődni, fejleszteni (MESTER et al, 2017). Jelen tanulmányban 199 vállalat vett részt. Ezen vállalkozásokat 4 osztályba soroltam, annak megfelelően, hogy milyen nehézségeket kell leküzdeniük a versenyképességük megtartása érdekében. Jelen faktoranalízis további elemzés alapjául szolgál, melynek felhasználásával a Magyarországon működő autóipari beszállítók klaszterbe sorolása valósulhat meg.

Irodalomjegyzék

- BABBIE, E. (2003): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata, Balassi Kiadó, Budapest, p. 704.
- BALÁZS ILDIKÓ (2014): Ellátási lánc menedzsment, Budapesti Gazdasági Főiskola, Budapest, Letöltés: 2018.10.20. On-line: https://www.tankonyvtar.hu/en/tartalom/tamop412A/2011-0003_14_ellatasi_lanc_menedzsment/6_5_az_ellatasi_lancbeli_kapcsolatokat_befolyasolo_tenyezok_HmvNyaRyWuXwFFNG.html
- BITTNER, K. (2009): Wertschöpfungsketten im Handel, Europäischer Hochschule Verlag, Bremen, pp. 28-50.
- BOLSTORFF, P. – ROSENBAUM, R. (2011): Supply Chain Excellence, A Handbook for dramatic Improvement using the SCORE Model, AMA-COM, New York, pp. 11-19.
- CHIKÁN, A. (1997): Vállalatgazdaságtan, Aula Kiadó, Budapest, pp.25-39.
- CHIKÁN, A. – DEMETER, K. (1999): Értékteremtő folyamatok menedzsmentje, Aula Kiadó, Budapest, p.447.
- CHIKÁN, A. – WIMMER, Á. (2003): Üzleti fogalomtár, Alinea Kiadó, Budapest, pp. 43-45.
- CSONT, Á. (2007): Kockázatok a külkereskedelemben – Kockázatkezelés a BCS H Hungary Kft. gyakorlatában, Budapest Gazdasági Főiskola, Budapest, pp. 28-39.

- DANIEL, J. (2004): Management von Zuliefererbeziehungen, EBS, Oestrich – Winkel, p. 35.
- EYHOLZER, K. – MÜNGER, T. (2004): Endlich Transparenz im Lieferantenmanagement In: Beschaffungsmanagement 04/2004, SVME Schweizerischer Verband für Materialwirtschaft und Einkauf, Aarau, p. 12.
- HARLAND, C. M. (1996): Supply Chain Management: relationships, chains and networks, British Journal of Management, pp. 63-80.
- KÁLMÁN J. (2007): Beszállítói útmutató, Kézikönyv kis- és közepes vállalkozások számára, ITDH Magyar Befektetési és Kereskedelemfejlesztési Kht., Budapest, p. 8.
- KARMAZIN, Gy. – TÓTH, R. (2016): Az ellátási lánc-menedzsment szervezeti struktúrájának alapjai; LIM2016: Logisztika – Informatika – Menedzsment Budapesti Gazdasági Egyetem Gazdálkodási Kara, Zalaegerszeg, 2016. december 08-09. Konferencia
- KIRÁLY, Cs. (2005): Az ágazati párbeszéd bizottságok tevékenységéről II. (Kivonatos tájékoztató), Gépipari ÁPB, Szociális és Munkaügyi Minisztérium, 2005. június 2., Budapest
- KLAUS, P. – STABERHOFER, F. – ROTHBÖCK, M. (2007): Steuerung von Supply Chain, Wiesbaden, pp. 105-164.
- KNOLL I. – BÓNA K. (2003): A Logisztika meghatározása, főbb kérdései, Nyomtatott Segédlet Heller Farkas Gazdasági és Turisztikai Szolgáltatások Főiskola, Budapest Letöltve: 2011.12.02.
- KRALJIC, P. (1983): Purchasing must become supply management, Harvard Business Review, 61(5), pp. 109-117.
- LA LONDE, B. J. – MASTERS, J. M. (1994): Emerging Logistics Strategies: Blueprints for the next century, In: International Journal of Physical Distribution and Logistic Management, Heft 7, pp. 35-47.
- LAMBERT D. M. – COOPER, M. C. – PAGH, J. D. (1998): Supply Chain Management: more than a new name of logistics, International Journal of Logistics Management: 8(1), pp. 1-14.
- LITTLE, E. – MARANDI, E. (2005): Kapcsolati marketing, Akadémia Kiadó, Budapest, p. 224.
- MAJOROS P. (1999): Iparvállalatok beszerzésgazdaságtana, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, pp. 32-53.
- MESTER É – TÓTH R. – TÚRÓCZI I. (2017): Ellátási lánc eredményessége, valamint a felmerülő kockázati tényezők a controlling rendszer tükrében, Controller Info, Budapest, V. évf. 2017. 1. Szám, Letöltés: 2018.10.22. On-line: <http://controllerinfo.hu/ellatasi-lanc-eredmenyes-sege-valamint-a-felmerulo-kockazati-tenyezok-a-controlling-rendszer-tuk-reben>

MOHR, J. – SPEKMAN, R. (1994): Characteristics of Partnership Success: Partnership Attributes, Communication Behaviour and Conflict Resolution Techniques, *Strategic Management Journal* 15, pp. 135-152.

MORAUSZKI KINGA – LAJOS ATTILA (2016): Vevő – beszállító kapcsolatok és jellemzőik az autópárhán, Kihívások és tanulságok a menedzsment területén c. konferencia, *International Journal of Engineering and Management Sciences Műszaki és Menedzsment Tudományi Közlemények* Vol. 1. 2016 No. 1. Online: <http://ijems.lib.unideb.hu/cikk/cikk/576a7428463fe>

MORAUSZKI KINGA SZILVIA – LAJOS ATTILA (2018): A beszállítók javításra szoruló potenciáljainak vizsgálata, *Üzlet – Tradíció – Innováció*, Szent István Egyetemi Kiadó, SZIE GTK Üzleti tudományok Intézete; II., ISBN 978-963-269-716-1, Gödöllő, pp. 54-69.

SZEGEDI, Z. – PREZENSZKI, J. (2003): Logisztika-menedzsment, Kosuth Kiadó, Budapest, pp. 392-448.

SZEGEDI Z. (2004): Ellátási lánc menedzsment – Logisztika más megvilágításban?

ULKUNIELMI, P. (2003): Purchasing software components at the dawn of market, Department of Marketing, University of Oulu, Oulun Yliopisto, Oulu, pp.69-72.

VAILLANT, Y. – LAFUENTE, E. (2007): Do Different Institutional Frameworks Condition the Influence of Local Fear of Failure and Entrepreneurial Examples over Entrepreneurial Activity? *Entrepreneurship & Regional Development*, Vol. 19. July, pp. 313–337.

Szerző:

Morauszki Kinga Szilvia

Minőségbiztosítási vezető, illetve Doktorjelölt a Szent István Egyetem Gazdálkodás és Szervezéstudományok Doktori Iskolájában. 2006-ban végzett a Debreceni Egyetem Környezetgazdálkodási Agrármérnök szakán, majd 2008-ban minőségbiztosítási mérnöki diplomát szerzett a Debreceni Egyetem Műszaki Karán. Kutatási témája az autópárhán beszállító vállalatok kiválasztási és értékelési

folyamata. Jelenleg Németországban az ENGIE Refrigeration GmbH vállalatnál minőségbiztosítási vezető pozíciót tölt be.

Houston, itt a Nyugalom Bázis. A Sas leszállt

50 esztendővel ezelőtt, **1969. július 20-án** 20:17-kor (UTC), az emberiség egyik legnagyobb álma teljesült, az **Apollo 11** leszállt Földünk égi kísérőjén a Holdon. A küldetés parancsnoka **Neil Armstrong** (1930.08.05 – 2012.08.25), **Michael Collins** a Hold kö-

rüli pályán figyelte társai tevékenységét (1930.10.31 –), a holdkomp pilótája **Buzz Aldrin** (1930.01.20 –) volt. A leszállás után 6 órával Armstrong a Hold felszínére lépett, ekkor hangzott el a híres mondat: „Egy kis lépés az embernek, de nagy ugrás az emberiség számára”. Aldrin negyedóra múlva követte, körülnézett, majd ennyit mondott. „Varázslatos sivárság”. 47 éve azonban feléje sem néztünk égi kísérőnknek, bár mostanában több ország is indított projekteket. 1969-ben – majd 17 évesen – olyan emberek társaságában néztük Jósvafőn a TV közvetítést, mint Kulin György vagy Róka Gedeon, a kor magyar csilgásláslati ismeretterjesztésének legnagyobbjai. Vajon lesz-e alkalmam az új Holdraszállást megnézni?

Jók a legjobbak közül Beszélgetés Bánhidi Józseffel

Sződi Sándor

„A vagyonvédelmi szakmában igen nagy verseny, rengeteg vállalkozás van jelen, én úgy gondolom, szolgáltatásunk egyik fontos eszköze a minőség, amivel ki tudunk tűnni a versenytársaktól. A magas színvonalú szolgáltatással hatékonyságunkat is tudjuk növelni.”

Bánhidi József

- Szeretném, ha életutad legjelentősebb állomásaival kezdenénk!

- Irányítási rendszerekkel 2000 óta foglalkozom. Akkori céggel Debreceni Ifjúsági Atlétikai Világbajnokságra (mint biztonsági cég) pályáztunk, aminek előfeltétele volt az ISO 9001 minősítés. Számomra akkor egy bonyolult, bürokratikus és rengeteg „papírral” járó előírás volt. Ahogy teltek-múltak az évek és készültünk fel az auditokra egyre több elemét használtuk a mindennapokban (helyesbítő-megelőző tevékenység, vevői-dolgozói elégedettség mérésoktatás, folyamatszabályozás stb.) Már ebben az időben fontosnak tartottam a dolgozók szemléletváltását és oktatását. Miután 2005-ben megalakult a Pannon Guard Kft. egyértelmű volt, hogy én leszek a felelős az irányítási rendszeretek kiépítéséért és működtetéséért. 2006-ben MIR rendszer, majd 2007-ben a KIR,

amivel elkezdtük a takarítás szolgáltatást, 2011-ben IBIR szerint tanúsítottuk a Zrt., 2017-ben MEBIR rendszer vezettük be, 2018-ban EIR rendszert. Már a cég indulásakor megfogalmazódott bennünk a kiválóság kultúra iránti elkötelezettségünk. Igényként merült fel bennünk, hogy mérjük fel, hogy hol tartunk és merre kellene tovább haladnunk. 2008 -ban ismerkedtem meg az EFQM modell, és 2009-ben el is végeztük az Pannon Guard Zrt. értékelését, amit azt követő további években szintén végrehajtottunk, és folyamatosan értékeltük az eredményeket és beépítettük a fejlesztéseinkbe.

Alapdiplomáimon felül rendelkezem:

- o Minőségirányítási szakember, valamint
- o LEAN menedzser szakirányú diplomával is, amit a Debreceni Egyetem Műszaki Karán szereztem

- Minden kiépített Szabványosított irányítási rendszerhez (MIR, KIR, IBIR, MEBIR, EIR) rendelkezem belső auditori végzettséggel
 - Mivel a vagyonvédelem egy bizalmi jellegű szolgáltatás, így elsajátítottam a Rendszerbiztonsági Felelős képzés követelményeit, így képesek vagyunk akár minősített adatok tárolására is.
 - IBIR és a GDPR szorosan kapcsolódik egymáshoz, így elvégeztem egy Adatvédelmi tisztviselői képzést is.
- Sok minőségüggyel kapcsolatos rendezvényen találkoztunk. Honnan a fogékonyság a minőség iránt?
- Napi munkám szükséges velejárója. Ezeken a rendezvényeken rengeteg ötletet, módszert kapok, amit tudok hasznosítani a mindennapjainkban. Igaz a legtöbb konferencia az Ipar 4.0 körül szerveződik és itt elsősorban termelő vállalatokkal kapcsolatosak, de a termelések folyamatához elégethetetlen a szolgáltatók jelenléte. Ha ismerem a termelő vállalatok mai és jövőbeli igényeit, akkor jobban tudok alkalmazkodni a kihívásokra. Az Ipar egyre gyorsuló fejlődésen megy keresztül, amit a szolgáltatói ágazatnak meg kell, hogy előzze, készen kell lenni, hogy be tudja fogadni az ipar igényeit. Ezek a konferenciák nagyon sokat segítenek ebben.
- A Pannon Guard Biztonsági Szolgáltató Zrt. gazdasági eredményességében a minőségi munkavégzésnek mekkora szerepe van?
- Lassan talán el kellene már felejtetni a kissé leegyszerűsítő „örzövédő” kifejezést. De főleg a meglehetősen cinikus fogalomhoz társított kliséket érdemes újra gondolni. Sokak fejében ugyanis még mindig él az a fajta vulgáris

elképzelés, hogy az "örzövédő" cégek "letámasztják" az öröket a szolgálati helyekre, akik ott valamilyen előírások szerint végzik - nem túl színvonalas - munkájukat. A szakmánk ugyanis folyamatosan fejlődik. A technológiai-, informatikai fejlesztések és okostelefonok teljesen új dimenziókat nyitnak a magánbiztonsági szolgáltatások szervezésében is. A megrendelők és a biztonsági cégek vezetői számára is lényegesen gyorsabbá és hatékonyabbá vált a folyamatok kézben tartása és ellenőrzése. Az innovatív vagyonvédelmi rendszer lényegi elemévé vált a vagyonőrök folyamatos képzése a vagyonvédelmi- és vállalatbiztonsági feladatok ellátására. De arra is ki kell képezni őket, hogy képesek legyenek a modern informatikai rendszerek szakszerű kezelésére. Nagy hangsúlyt fordítunk a vagyonőrök kiválasztására, képzésére, illetve továbbképzésére. A Pannon Guard Zrt. egyik szolgáltatási ágazata az Iskolarendszeren Kívüli felnőttoktatás, ahol OKJ-s Személy és Vagyon őr képzést is folytatunk. Az oktatást a saját dolgozóink végzik, így az ott szerzett információkat (hallgatók bemeneti kompetenciája) bele tudjuk építeni a dolgozóink tovább képzésébe.

- „Biztonsági problémákra XXI. századi megoldások”
- A XXI. század digitalizációs kihívásának, valamint a megbízóink minél magasabb színvonalú kiszolgálása érdekében Pannon Guard Zrt. olyan rendszerek fejlesztésébe kezdett, amely vagyonvédelmi szolgáltatási ágazatban teljesen egyedülálló, mely az alábbi részekből áll:
 - Digitális Őrszolgálat Rendszer;
 - Kommunikációs és járőrellenőrző rendszer
- Társaságunk saját fejlesztésű BI (business intelligence) alapú Digitális Őrszolgálati Rendszere egy felhő alapú

dokumentációs rendszer, amely hatékonyan segíti az előerős őrzési tevékenységünket. A rendszer képes különböző statisztikai adatok elemzésére, valamint határidős események figyelmeztetésére is. A Digitális Őrszolgálati Rendszer a Megbízónak jelentős költségmegtakarítást és magasabb színvonalú őrszolgálati tevékenységet biztosít, valamint a valós idejű adathozzáférés segítségével nagyobb betekintést enged az adott objektumnál szolgáltatást teljesítő őrszolgálat munkájába. A digitális őrszolgálati napló kiváltja a papír alapú dokumentációt, és magasabb szintre emeli az őrszolgálat által végzett tevékenységet.

- **Kérlek, ismertesd a céged által kapott minőségügyi elismeréseket, már csak azért is mert ezekben Neked is benne van a munkád!**
- 2009-ben EFQM modell segítségével értékeltük, hogy milyen fejlettségi szinten van a PG és hova kell tovább indulnunk. Még ebben az évben pályázatot nyújtottunk be az Észak-Alföldi Minőség Díjra, amit el is nyertünk. Ezt követő években minden évben elvégeztük a PG önértékelését és a kapott eredményeket beépítettük a mindennapjainkba. Ennek eredményeként 2011-ben Recognised for Excellence 4* elismerésben részesültünk. Hogy a folyamat ne szakadjon meg következő évben felkészültünk a Magyar Nemzeti Minőségdíjra, amit nem írtak ki. Ennek ellenére tovább folytattuk munkánkat. 2011-ben a Magyar Minőség Háza Díjat nyertük el az Iskola-rendszeren kívüli felnőttoktatás szolgáltatásunkkal, 2012-ben pedig a Távfelügyelet szolgáltatási ágazatunkkal nyertük el ezt a díjat. 2015-ben minőségfejlesztő munkánkért IIASA-Shiba Díjban részesültünk. 2018-ban Személy és vagyonvédelemi szolgáltatásunkkal Magyar Minőség Háza Díjat kaptunk.

• Jelenlegi munkahelyeden mit tartasz minőségnek?

- A vagyonvédelmi szakmában igen nagy a verseny, rengeteg vállalkozás van jelen, én úgy gondolom, szolgáltatásunk egyik fontos eszköze a minőség, amivel ki tudunk tűnni a versenytársaktól. A magas színvonalú szolgáltatással hatékonyságunkat is tudjuk növelni. Pannon Guard Zrt. mindig is a komplexitásra törekedett, így a vagyonvédelmi szolgáltatás teljes palettáját tudjuk nyújtani megbízóinknak. Minőség: elégedett dolgozókkal dolgozni elégedett megbízóknál.

• A szakmai képzettséged erősítésére milyen eszközöket tudsz alkalmazni, igénybe venni?

- Mint korábban említetted a konferenciák, előadások, szakkönyvek, sajtó, üzemlátogatások. Másoktól tanulni, új módszereket kipróbálni.

• A ma munkahelyén nehéz „eladni a minőséget”? Az emberek mennyire partnerek, ha a minőségi munkavégzés kerül terítékre?

- Nagyon nehéz, egyfajta szemlélet váltásra volt szükség, meg kellett tanítani látni őket, hogy felismerjék a minőségi munka szükségességét, aminek az eredménye, hogy önmaguktól is igényük legyen rá. Ezt csak úgy tudjuk elérni, hogy elkötelezett vezetők támogatását megkapjuk, ami Pannon Guard Zrt.-nél meg is valósul

• Min dolgozol jelenleg és milyen terveid vannak?

- A Pannon Guard ZRt-nél jelenleg öt tanúsított rendszer van, és ott vannak mellette a leányvállalatok is, ahol szintén én vagyok a minőségirányítási vezető, ami éves szinten 9 tanúsító szerinti audit, plusz a belső auditok. Idén új MEBIR szabvány jelent meg ISO 45001. Az átállás előkészítésével foglalkozom.

• Miként regenerálódasz, van-e kedvenc időtöltésed?

• Ha éppen nem tanulok, olvasok, futok. Futó és terep akadályversenyeken veszek részt. A felkészülés, edzés, versenyek kitöltik a szabadidőmet. De itt is megfigyelhető a PDCA ciklus, mert mit is csinálók: edzés tervet készítek – edzek, versenyzek – elemzem az eredményemet – ha nem értem el a célt újabb edzés terv.

• Válaszaidat nagyon szépen köszönöm!

A világ tetején

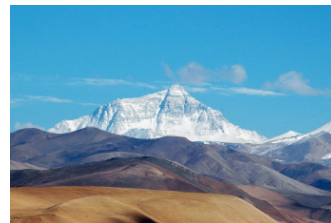
Földünk legmagasabb csúcsa a Csomolungma, Tibet és Nepál határán található. „A Föld Istenasszonya”, ahogyan a Mount Everestet tibeti nyelven hívják, 8800 m-nél magasabb, és évenként nő a magassága a tektonikai folyamatok következtében. Óriási kihívás azon emberek számára, akik az ilyen csúcsokat szeretnék meghódítani.

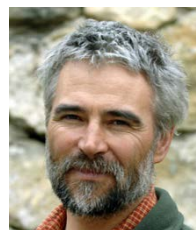
Az elsőként igazolt csúcshódítás **Edmund Hillary** (b) és **Norgaj Tenzing** (j) nevéhez fűződik, akik 1953. május 29-én értek fel a csúcsra. Megemlékezésünk apropóját az adja, hogy **Sir Edmund Hillary** július

20-án lenne 100 esztendő, ausztrál volt Aucklandben született. Élete további részét a nepáli nép szolgálata állította, 27 iskolát, kórházakat, reptereket építtetett. 2008. január 10-én hunyt el Auckland-ben.

Ami hozzátartozik az igazsághoz

1924-ben, a kor neves hegymászói tettek kísérletet a Csomolungma meghódítására, **George Mallory** és **Andrew Irvine**, az 1924. júniusi csúcskísérletről nem tértek vissza. Mallory maradványait megtalálták, de arra nem lehetett következtetni, hogy ők elérték-e csúcsot. Az emberiség tudásvágyának legpontosabb megfogalmazását adta Mallory, amikor megkérdezték, hogy miért akar feljutni a Mount Everestre? „Mert ott van”.

Első magyarként **Erőss Zsolt** erdélyi születű székely hegymászó mászta meg a Föld legmagasabb hegyét, a Csomolungmát. Magyarország legeredményesebb magashegyi hegymászója; tíz 8000 m fölötti csúcsot hódított meg a 14-ből, amivel a nemzetközi élmezőnybe is bekerült. Hegymászás közben hunyt el 2013. május 21-én.

Kik is az igazi csúcshódítók?

Manapság több százra tehető azon személyek száma, akik feljutottak a csúcsra. Egy dologról viszont elfelejtkezünk, azokról, akik felkísérik ezeket a „celebeket”, a sherpákról senki nem beszél.

Mi is manapság a csúcsmászás?

Divat. Az emberiség tudása addig már eljutott, hogy az ilyen jellegű kihívásokat a tudomány segítségével le lehet győzni. Elnézést a profán gondolkodásért, vakok, bénák és egyéb deficittel rendelkezők is feljutnak, az már enyhén szólva is furcsa. A helikopteres „meghódításáról” már nem is beszéllek. Persze ez sem menne a segítők, a serpák nélkül.

A TÁRSASÁG HÍREI ÉS PROGRAMJAI

➤ XXII. Minőségszakemberek találkozója (2019. május 24.) bemutatói és az előadások videofelvételei elérhetőek

➤ 2019. november 12-13. XXVIII. Magyar Minőség Hét

- Fókuszban a folyamat és kockázatmenedzsment összekapcsolása.
- Menedzsmentrendszerek: az ISO 45001 illetve az ISO 50001 új változata.
- Menedzsment rendszerek informatikai támogatása.
- Minőségügyi információk közel valós idejű feldolgozása, azok felhasználása.

**Köszöntjük a
Magyar Minőség Társaság új tagját!**

**Szepesi Noémi
Budapest**

2019. évi pályázataink

A Magyar Minőség Társaság idén is meghirdeti a Magyar Minőség Háza 2019, az Év Magyar Minőség (szakterület megnevezése) rendszer menedzsere 2019. és a Magyar Minőség Portál 2019, Magyar Minőség eOktatás 2019, Magyar Minőség Szakirodalmi 2019 díjakat, amelyekre már lehet pályázni. Továbbá várja a javaslatokat a Magyar Minőség legjobb szerzője díjazottjára.

<https://quality-mmt.hu/palyazatok-2019/>

Pályázatainkra a jelentkezési határidő: 2019. október 02. 12.00

Pályázatok díjátadására 2019. november 12-én kerül sor.

A **Magyar Minőség Háza** pályázatunk célja a hazai, kiemelkedő minőségű termékek, fejlesztések és szolgáltatások népszerűsítése, a fogyasztók tájékoztatásának elősegítése.

Azon termékkel/szolgáltatással lehetett pályázni, melynek jellemzői:

- Magyarországon fejlesztették, állítják elő, vagy/nyújtják,
- minőségjellemzői kiemelkedők,

- minőségük egyenletes, mert a termék előállítása/a szolgáltatás tanúsított minőségirányítási rendszerben folyik, vagy az egyenletesség egyéb módon bizonyítható,
- a termék előállítása és felhasználása/a szolgáltatás környezetkímélő.

A díjat 1996-ban alapította a Társaságunk, eddig 288 pályázó nyerte el a díjat. Tavalyi díjazottak: Cégmenedzser Szoftver Kft., Pannon Guard Biztonsági Szolgáltató Zrt. és a Szent Erzsébet Otthon Társaság Idősek Otthona.

Részletek a pályázatról és a jelentkezési lap letölthető a pályázat oldaláról.

<https://quality-mmt.hu/magyar-minoseg-haza-dij-2019/>

Az év Magyar Minőség (szakterület megnevezése) rendszer menedzsere 2019. díj címet az a személy nyerheti el, aki jelentősen közreműködött Magyarországon működő – termelő vagy szolgáltató – gazdálkodó szervezet vezetésébe hatékonyan beépült, bizonyíthatóan eredményes irányítási rendszerének (MIR, KIR, MEBIR, KES stb.) fejlesztésében.

A díjat 1997-ben alapítottuk eddigi díjazottak száma 19.

Részletek a pályázatról és a jelentkezési lap letölthető a pályázat oldaláról.

<https://quality-mmt.hu/rendszermenedzser-dij-2019/>

A Magyar Minőség Portál díj 2019. pályázat célja: kiemelkedő minőségi jellemzőkkel rendelkező magyar nyelvű portálok népszerűsítése. A díjra pályázni lehet bármely magyar nyelvű portállal, domain névtől és a társ hely földrajzi elhelyezkedésétől függetlenül.

A díjat 2006-ban alapítottuk eddig 8 díjat adtunk át.

Részletek a pályázatról és a jelentkezési lap letölthető a pályázat oldaláról.

<https://quality-mmt.hu/portal-dij-2019/>

A **Magyar Minőség Szakirodalmi 2019. díj**at az az alkotó (szerző, alkotószerkesztő, szakfordító, stb.) nyerheti el, aki az elmúlt 3 évben megjelent szakirodalmi művel (könyv, tanulmány, szakkikk nyomtatott, vagy elektronikus formátumban) jelentősen hozzájárult a hazai MIR, KIR, MEBIR, stb. fejlesztéséhez.

A díjat 1997-ben alapítottuk, eddigi díjazottak száma 22.

Részletek a pályázatról és a jelentkezési lap letölthető a pályázat oldaláról.

<https://quality-mmt.hu/szakirodalmi-dij-2019/>

A **Magyar Minőség eOktatás díj 2019.** pályázat célja: a kiemelkedő minőségű elektronikus oktatási anyagok és a jelentős eredményeket elért alkalmazók népszerűsítése. A díjra pályázni lehet bármely magyar nyelvű elektronikus tananyaggal vagy működő eLearning portállal, domain névtől és a tárhely földrajzi elhelyezkedésétől függetlenül. Intranetet működtető alkalmazók is pályázhatnak.

A díjat 2006-ban alapítottuk, eddigi díjazottak száma 12. Tavalyi díjazottak: Balázs-Diák Kft., Yodaforce Holding Kft.

Részletek a pályázatról és a jelentkezési lap letölthető a pályázat oldaláról.

<https://quality-mmt.hu/eoktatas-dij-2019/>

A **Magyar Minőség legjobb szerzője díj 2019.** a Magyar Minőség folyóirat szerkesztősége adja át a megelőző év legjobb szerzőjének. A főszerkesztő – az olvasók véleményét is kikérve – írásbeli javaslatot tesz a szerkesztőbizottság szeptemberi ülésére az általa legjobbnak tartott cikkekre, illetve azok szerzőire.

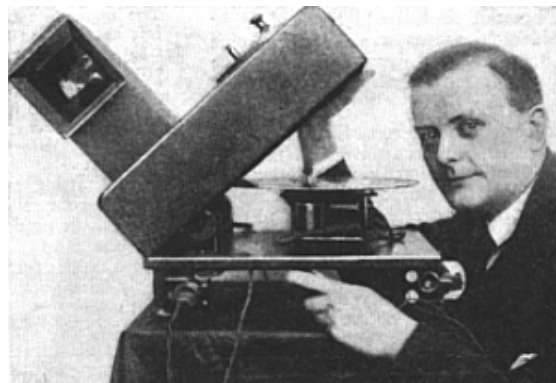
Kérjük, tegyenek javaslatot a díjazandó cikkekre 2018. évben megjelent szakmai cikkek közül, a Magyar Minőség főszerkesztőjének az ujasq@quality-mmt.hu címre küldött e-mailben!

Tavalyi díjazott: Dr. Ányos Éva

A pályázatokról további információt a Társaság honlapján <https://quality-mmt.hu/>, titkárságán a titkarsag@quality-mmt.hu e-mail címen vagy a +36-1-215-6061 telefonszámon kaphat.

A Telehor atyja

A távolbalátás mindig is foglalkoztatta az embereket, az alól egy Gödöllőn született budapesti gimnazista sem volt, kivétel. **Mihály Dénes** 1984. július 7-én (125 éve) látta meg a napvilágot. A Műegyetem után a Telefongyárban kezdett el dolgozni, ahol megalkotta azt a készülékét, amely képes volt több km-re állóképet sugározni. Mivel a fejlesztési lehetőségei korlátozottak voltak, Berlinbe költözött, és a márkanévén máig is létező AEG cégnél vállalt munkát. 90 éve, 1929. március 8-án a világon először mozgóképes közvetítést adott. Más dolgokkal is foglalkozott, így ma őt tekintik a hangosfilm feltalálójának. Fiatalon, 1953. augusztus 29-én hunyt el Nyugat-Berlinben.

A Magyar Minőség 2018. évi szakcikkeinek tartalomjegyzéke

Január

A minőség ünnepe volt: A Mikulás is benchmarkol XI. – Sződi Sándor és Tóth Csaba László

Napjainkban a legfontosabb kérdés a hazai KKV-knál a munkaerő megtartása és megszerzése – Cserey Miklós

Design for Six Sigma (DFSS) – egy méltatlanul keveset alkalmazott módszertan – Heinold László

A Quality by Design szerepe a biotechnológiai kockázat kezelésben – Dr. Lukács Viktória Alexa

Jók a legjobbak közül: Dr. Ködmön István – Sződi Sándor

Le a kalappal: Dr. Kornai Gábor – Sződi Sándor

Február

A Quality by Design elemeinek alkalmazási előnyei – Dr. Lukács Viktória Alexa

Emlékezés – Lámpafény mellett – Dr. Borsányi János

Jók a legjobbak közül: Kurdi Viktor – Sződi Sándor

Le a kalappal: Dr. Gutassy Attila és Gutassy Nimród Ferenc – Sződi Sándor

Március

Kergetjük a lehetetlent. A fenntartható fejlődés vad probléma, de szelídíteni lehet és érdemes! – Dr. Kerekes Sándor

Belső benchmarking a Knorr-Bremse csoportnál – Vincze Róbert és Szabó Péter

Folyamatmenedzsment trendek áttekintése – Yadav András Jainindra

Jók a legjobbak közül: Szalai Livia – Sződi Sándor

Le a kalappal: Borsodi Műhely Kft. – Sződi Sándor

Április

Új belépők lean szemléletű integrációja multinacionális környezetben – Ipacs Boglárka

Design for Six Sigma (DFSS) 2. rész – Heinold László

Jók a legjobbak közül: Dr. Sutka Sándor – Sződi Sándor

Le a kalappal: Vincze Róbert – Sződi Sándor

XXI. Minőségszakemberek Találkozója beszámoló

Május

Kaizen és/vagy digitalizáció – Fábíán Ida

A vállalatvezetés paradigma váltása az új irányítási rendszereken keresztül – Strelitz Andrea

Jók a legjobbak közül: Dr. Szűcs Edit – Sződi Sándor

Le a kalappal: Vereb István – Sződi Sándor

Június

Minőségmenedzsment a gyakorlatban – Dr. Gutassy Attila és Gutassy Nimród Ferenc

Csattan a maszlag – Tóth Csaba László

Jók a legjobbak közül: Zettwitz Sándor – Sződi Sándor

Le a kalappal: Mikó György – Sződi Sándor

Július

GDPR – Informatikai megoldások a jogi megfelelés biztosításának érdekében – Pflanzner Sándor

Hogyan segíti egymást az ISO 27001 és a GDPR az adatvédelmi megfelelésben? – Dr. Domokos Márton

A műanyag hulladékon és műanyag-témán túl... – Vado-vics Edina

Jók a legjobbak közül: Tirk Ágnes – Sződi Sándor

Le a kalappal: Szent Erzsébet Otthon Társaság – Sződi Sándor

Augusztus-szeptember

A karbantartás perspektívái a hazai kkv-knál – Stratégia kell – Trapp Henci

Hulladékmentesség 2.0: szinte láthatatlan hulladékaink – Vadovics Edina

A mediánról, ami eddig kimaradt – Tóth Csaba László és Lakat Károly

Hírek a logisztika nemzetközi világából – Kiss Péter

Jók a legjobbak közül: Patakiné Gyökeres Mónika – Sződi Sándor

Le a kalappal: Prof. Dr. Veress Gábor – Sződi Sándor

Fogjunk össze a minőségügyi kultúra fejlesztéséért! – Dr. Veress Gábor

Október

Ipar 4.0 – Mintagyárak – Macher Zrt. – Macher Judit

A folyamatképesség vizsgálatban rejlő csapdák – Tóth Csaba László és Lakat Károly

Ipar 4.0 Mini Akadémia – Gazdik Veronika

Jók a legjobbak közül: Kocsis Ernő – Sződi Sándor

Le a kalappal: Kurucz Mihály – Sződi Sándor

Pákh Miklós (1931-2018) – Megemlékezés

November

ISO 9000 Fórum XXV. Nemzeti Minőségügyi Konferencia – Rózsa András

Innovatív minőségkultúra a XXI. században – Dr. Ködmön István

A minőségbiztosítás, mint a globalokrata libertinus hatalomgazdaság ideológiája – Dr. Somogyi Ferenc

Minőség és minőségirányítás a XXI. században: oktatási lehetőségek és kihívások – Dr. Berényi László

A holisztikus szemléletű, rugalmasan illeszthető kockázat- és (üzleti) hatáselemzés a gyakorlatban – esettanulmány – Dr. Bognár Ferenc, Strelicz Andrea, Katona Andrea, Szentes Balázs

A Családi Vállalkozások sikeres átörökítésének titka – Minőséggel megerősített módszeresség – Dr. Noszkay Erzsébet és Hegedűs Tímea

Ki fizeti meg a bizalom/bizalmatlanság árát? – Dr. Bencsik Andrea

Humán kockázatok feltárása és értékelése az építőiparban – Dr. Lőre Vendel és Dr. Kovács Norbert

December

Gyakorlati tanácsok a folyamat alapú működési kockázatfelmérés és kezelés szervezeti szintű bevezetésére – Dr. Fekete István

Az AIAG és a VDA közös gyermeke avagy az FMEA harmonizációja... – Pál Szilárd, Csonka László

IPAR 4.0 MINI AKADÉMIA 1. MODUL – Gazdik Veronika

Jók a legjobbak közül: Sződi Sándor – Rózsa András

Le a kalappal: Juszku Lajos – Sződi Sándor

Fókuszban a betegbiztonság

Csaknem 750 résztvevő, köztük több mint száz szakdolgozó regisztrált a Semmelweis Egyetem Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Klinika (AITK) szervezésében megrendezett idei, három naposra bővült Sürgősségi, Intenzív Terápiás, Aneszteziológiai Szakterületek és Társszakmák Országos Konferenciájára (SIASTOK).

A SIASTOK-ra 17 szakterületről 85 előadó érkezett, az elméleti képzést pedig számos gyakorlatot is érintő kurzus és műhely egészítette ki. Az idei kongresszus fő témája a betegbiztonság, ezen belül is külön hangsúlyt kap a társszakmák közötti együttműködés, a hálózatban történő gyógyítás.

A SIASTOK-on dr. Gál János, az AITK igazgatója, a kongresszus szervezőbizottságnak elnöke köszöntötte a résztvevőket, majd dr. Velkey György, a Magyar Kórházszövetség (MKSZ) elnökhelyettese, korábbi elnöke megnyitotta a kongresszust. Mint hangsúlyozta, már a kezdetektől, 2010-től részt vett a rendezvényen, amelyről tapasztalatai szerint mindig számos új és fontos információval gazdagabban térnek vissza a kórházakba a kollégák. Kiemelte az aneszteziológiai és intenzív terápiás szakma jelentőségét, mint mondta, az egész kórházszakma szempontjából

Magyar Minőség XXVIII. évfolyam 07. 2019. július

fontos, hogy erős legyen ez a terület. Megköszönte a SIASTOK főszerzőjének, Gál Jánosnak, a Semmelweis Egyetem AITK igazgatójának a kórházszövetség elnökségében végzett tanácsadói munkáját a klinikai és aneszteziológiai-intenzív szakterületen.

A zsúfolásig telt konferenciaterem

Szabó Attila klinikai rektorhelyettes a Klinikai Központ nevében egy bibliai idézettel köszöntötte a megjelenteket: „Bölcsesség által építetik a ház, és értelemmel erősítetik

meg és tudomány által telnek meg a kamarák”. Utalt arra, hogy a kongresszus három napja kiváló alkalmat ad a résztvevőknek, hogy feltöltődjenek a legfrissebb tudományos információkkal, hogy aztán azt a betegágy mellett, a betegek érdekében tudják kamatoztatni. Kiemelte, hogy a programon hagyományosan számos diszciplína megjelenik egymás mellett, egymásra reflektálva, idén is a fogorvoslástól egészen a katasztrófa- és katonaeorvostanig jelen vannak a különböző területek képviselői. Kiemelte a továbbképzés jelentőségét, amely a főszervező AITK-n is kiemelten fontos, hiszen a klinika továbbképzési tevékenysége a középiskolások oktatásától a posztgraduális képzésig terjed.

Dr. Hermann Péter oktatási rektorhelyettes, a Fogpótlástani Klinika igazgatója, aki a fogászati altagozással és szedálással is foglalkozó első szekció („Fogas kérdések”) üléseelnöke is volt, a megnyitón úgy fogalmazott: fontosnak tartja, hogy a fogászat is megjelenik a témák között. Emlekeztetett arra, hogy néhány éve indult meg intenzívebben a munkakapcsolat a fogorvosok és az aneszteziológusok között, amelyben a fogászati szakmai kollégiumon keresztül koordinációs szerepet vállalt. A sürgősségi fogorvoslás oktatásával, gyakorlatával kapcsolatban pedig az érintett egyetemi egységek között is elkezdődött egy párbeszéd – tette hozzá. Oktatási rektorhelyettesként kiemelte, hogy az AITK évek óta első helyen szerepel az Általános Orvostudományi Karon (ÁOK) belül az oktatói munka hallgatói véleményezésében, ami nemcsak a klinikát dicséri, de a hallgatók érdeklődését is jól jelzi a tudományterület iránt.

Ez utóbbit dr. Hunyady László, az ÁOK dékánja is megerősítette köszöntőjében, melyben kiemelte: büszke rá,

hogy a SIASTOK egyetemi rendezvénysorozatként indulva mára országos konferenciává nőtte ki magát. Fontosnak tartja, hogy az orvosok mellett a szakdolgozók részére is folyamatos képzést és tudásszerzési lehetőséget biztosít.

Dr. Csató Gábor, az Országos Mentőszolgálat (OMSZ) főigazgatója – aki maga is aneszteziológus és intenzív terápiás szakorvos – a kórházi grémiumok, sürgősségi ellátók és az OMSZ közötti szoros szakmai együttműködés fontosságát hangsúlyozta, ami – mint fogalmazott – nagyon fontos, hiszen egy nyelvet kell beszélniük. Az aneszteziológia és intenzív terápia mindig is innovatív terület volt, amit ez a program is bizonyít – mondta.

A megnyitó elnöksége

Gál János, az AITK igazgatója, a szervezőbizottság elnöke kiemelte: a SIASTOK minden évben megújul. A Semmelweis Egyetem egykori rendezvényéből mára országos, majd nemzetközi szakmai konferencia, valamint a társszakmák bevonásával és szoros együttműködésével három napos, párhuzamos szekciókban bővelkedő

gyakorlati és elméleti interaktív műhely vált. Mint emlékeztetett, ez már tulajdonképpen a 10. találkozó, ugyanakkor 2012-ben a SIASTOK-ot SUN alcímen ("Joint Symposium of Semmelweis University and NATO Centre of Excellence for Military Medicine") angol nyelvű, nemzetközi tudományos kongresszus formájában rendezték meg, így a jövő évi alkalom lesz a jubileumi tizedik.

Prof. Dr. Gál János a megnyítón

Az idei kongresszus központi témája a betegbiztonság, a plenáris előadások egyebek mellett az ezzel kapcsolatos, fejleszthető kérdéseket elemezik (pl. hasznos együttműködés a társszakmákkal, szubspecializálódás bizonyos szakágakon belül, a fejlődő monitorozástól várható előnyök, infektológiai kérdések, korszerű fájdalomcsillapítás

stb.). Az elméleti képzéssel párhuzamosan mindhárom napra szerveztek szimulációs tréningeket, interaktív műhelyeket, szimpóziumokat.

A programra 726 résztvevő regisztrált az ország számos intézményéből, köztük több mint 100 szakdolgozó. A három napos programban 11 szekcióban 85 előadás szerepel 17 szakterület elismert szaktekintélyeitől, továbbá 15 különböző kurzuson, workshopon vehettek részt az érdeklődők.

Forrás: Semmelweis Egyetem,

<http://semmelweis.hu/hirek/2019/04/05/siastok-2019-fokuszban-a-betegbiztonsag/>

A Semmelweis Egyetem társaságunk tagja, ezért erre a rendkívül fontos konferenciára sajtómeghívást kaptunk, olyan kedvezménnyel, hogy képviselőnk bármely előadásban, műhelymunkán korlátozás nélkül részt vehet. A konferencia célja egyértelmű, emelni az egészségügyi szolgáltatás/szolgálat minőségét, és mivel a minőség nem más, mint működés, a működés színvonalát kell javítani. A rendezvénysorozat elindításának csak egyik célja volt az egymástól való tanulás, a másik, ugyancsak fontos törekvés, hogy a társszakmák közötti együttműködés, közös gondolkodás is erősödjön. Így például a fogorvosok is bekapcsolódtak, hiszen a fogorvoslás esetenként aneszteziológiai megoldást is igényel.

Társaságunkat a Magyar Minőség folyóirat főszerkesztője képviselte. Azonban egy fizikusi alapvégzettséggel rendelkező embertől nem várható el, hogy otthonosan mozogjon a különböző orvosi diszciplínákban, ezért kiválasztotta az elméleti plenáris képzés két modulját, és azokat hallgatta meg.

Betegbiztonság – Gyorsdiagnosztikával javítható?

(A Roche Magyarország Kft. által támogatott szimpózium)

Üléselnökök: Hupuczai Petronella PhD, Hermann Csaba PhD

Prof. Gál János, klinikaigazgató: Betegbiztonság a klinikusok mindennapjaiban

Gál professzor úr ragyogó előadásában először megfogalmazta, hogy mit is jelent a betegbiztonság. Ezek után adatok segítségével illusztrálta, hogy ez világszerte jelentkező probléma. Végezetül bemutatta a biztonság 6 alappillért, mindvégig párhuzamot vonva a repülés és betegbiztonság között. Egy bevezetőt hallhattunk, amelyet amellet, hogy azonnal megjelentetnénk a folyóiratban, bátran ajánlhatjuk a világ vezető ipari cégeinek figyelmébe is. Alkalmazva a megismert filozófiát, kevesebb gondjuk lenne a termékeikkel, nem beszélve a pénzkímélésről. Úgy látszik, hogy ma már nem az egészségügy tanul a gyártástól, hanem fordítva kellene, hogy legyen.

Madách Krisztina, PhD, egyetemi docens: Szepszis gyorsdiagnosztika

Az előadó komoly szakmai részletekkel fűszerezett előadása egy laikus számára elég nehezen érthető volt, de az üzenet mindenképpen átjött. A szepszist illetően nyert legújabb mikrobiológiai és kórélettani ismeretek megreformálhatják az eddigi terápiás álláspontot. Az emberi test szerves részét képezik a velünk együtt élő baktériumok, gombák, vírusok, azaz a humán mikrobióta. A nem megfelelő antibiotikum kezelés a bennünk élő baktériumok pusztításával magát az emberi testet károsítja. A korai, célzott és megfelelő ideig alkalmazott antibiotikum kezelés feltétele az alapfertőzés természetének megértése.

Ebben sokat segíthetnek a legújabban kifejlesztett gyors mikrobiológiai diagnosztikai módszerek és eszközök.

A figyelmes hallgatóság

Prof. Kappelmayer János, intézetvezető: A laboratóriumi minőségi standardok jelentősége a betegágy mellett

Egy beteg terápiája elképzelhetetlen laborvizsgálatok nélkül. Ma már erre kétfajta lehetőség adott, a nagy multifunkciós laboratóriumi eszközök, amelyek egy központban vannak, és a vizsgálat ideje is „hosszú”. Ezzel szemben ma már vannak vizsgálóasztal, betegágy mellé telepíthető mérőeszközök, amelyek gyorsan (nyilván kisebb felbontással) adnak eredményt, esetenként csak kvalitatív választ. A jövő útja a két rendszer egymás mellett élése, összekapcsolása, kommunikációja. Akkor lehet, hogy megszületett a **Labor 4.0**?

Feith Helga Judit PhD, tanszékvezető: „És mégis kinek a felelőssége?!”

A legjobb akarat mellett is előfordul, hogy a beteg (esetleg hozzátartozói) úgy érzik, hogy nem volt megfelelő a terápia, és valamiféle kompenzációban (érdekes módon ez az esetek legtöbbszörében anyagi) szeretne részesülni. A téma – nem csak hazánkban – a bulvármédia csemegéje. A jogász professzorasszony bemutatta a beteg-érdekvédelem jogi oldalának fejlődését a XVIII. századtól napjainkig. A visszatekintés eredménye nem túl pozitív, jelenleg hatályos 1997. évi CLIV. törvény ugyanis nem teljes értékű, vagyis sok hiányosság található benne, illetve a bírói gyakorlat sem nagyon változott. Ez a helyzet nem jó a betegnek, az orvosnak, de a problémás ügyekben a jogászoknak sem. Itt is komoly együtt-gondolkodásra, közös fellépésre lenne szükség.

A probléma részletes „kibeszélésére” szombaton egy külön workshopot is szerveztek:

Betegbiztonság (jog)esetelemző workshop

Előadók és moderátorok: Feith Helga Judit, Kanizsai Péter PhD, tszv egyetemi docens

A konferencia harmadik napjára egy érdekes, és talán számunkra is emészthető szekcióba mentünk el.

Katasztrófa- és katonaoorvostan a mindennapi betegellátásban

Üléselnökök: Svéd László altábornagy, Prof. Gál János

Gál professzor úr nyitotta meg a szekcióülést, üdvözölte Farkas Bertalan úrhajóst, nyug. dandártábornokot, aki szintén eljött a rendezvényre. Ezután Kopcsó dandártábornok úr kapott szót, aki felhívta a figyelmet arra, hogy a

Honvédkórház idén 120 éves. Az évfordulót rendezvényekkel ünneplik, a programfüzet mindenki számára elérhető volt.

Csató Gábor, Országos Mentőszolgálat főigazgatója: OMSZ szerepe a katasztrófavédelemben

A főigazgató elmondta, a Mentőszolgálat tavaly volt 70 éves, bemutatta a technikai fejlődést, amelyben ma már az informatikai megoldások dominálnak. Az állomány felkészültségét állandó gyakorlatokkal emelik, amelybe nem csak a szolgálat munkatársait vonják be, hanem a Honvédséggel és TEK-kel együtt szimulálnak katasztrófa felszámolást. Elmondott egy érdekes esetet is, amikor Írországban egy konferencián éppen előadott, a terem elsőtűlt, megjelentek a „sérültek” és őt nevezték ki parancsnoknak. Nem igazán ismert senkit, de a gyakorlat az egyetemes nemzetközi standardoknak megfelelő, rendszeres képzéseknek köszönhetően összehangolt munkával és eredményesen zárult, folytatódhatott az előadás.

Dr. Csató Gábor

Torma Albert, Belügyminisztérium rendvédelmi tisztfőorvos: Rendvédelem szerepe a katasztrófa védelemben

Előadásának fókuszában a menekültkérdéssel kapcsolatos egészségügyi-orvosi és egyéb, például életkormeghatározási problémák álltak. Ez utóbbit nagyban tudja támogatni az orvostudomány. Mivel járt Afganisztánban, Palesztinában, ottani élményeiből is elmondott néhányat, hogy érzékeltesse a kultúrák közti különbséget és ennek veszélyeit. Az egyik legnagyobb probléma a fertőzésveszély, sajnos volt rá példa, hogy az orvos a tünetek alapján laborvizsgálatot kért, a beteget elhelyezték egy kórházban, és mire a pozitív lelet megérkezett, a beteg eltűnt. Ezért fontos a rendvédelem szerepe a katasztrófák megelőzésében.

Svéd László PhD: A katonaoorvostan hozzájárulása a mindennapi orvoslás fejlődéséhez

Altábornagy úr – nem kevés humorral fűszerezett – előadásában az ókortól kezdve napjainkig mutatta be, hogy milyen volt a katonai és a civil orvoslás viszonya. Számos, a harctéri tapasztalatok alapján kifejlesztett eljárás (amputációs technikák, fájdalomcsillapítás, altatás, kötözési módszerek) épült be a civil ellátásba. Megemlítette azokat a magyar orvosokat és ápolókat, akik kiemelkedő szerepet játszottak a fejlődésben. A világháborúk kapcsán számos új gyógyszer kifejlesztésére (például a penicillin) került sor. Napjainkban arra törekszenek, hogy a „tábori kórházak” adta lehetőségek azonos szinten legyenek a civil, békebeli szférával.

Kopcsó István, PhD, orvos dandártábornok: NATO szerepe a katasztrófa elhárításban

A tábornok úr elmondta, hogy bármiféle katasztrófa elhárításban a hadsereg önmagában kevés, ahhoz a civil szférával (beleértve a privát és a közszférát is) való szoros együttműködés szükséges. A NATO 2016 júliusában – Varsóban – tartott konferenciája új utakat nyitott a katasztrófa-helyzetek (háború, terrorizmus, menekülthullám) elhárítására. A csúcstalálkozó egy újabb fogalmat (resilience) hozott be a NATO terminológiába, amit magyarul ellenálló képességnek lehet fordítani. A resilience latin eredetű kifejezés, amely gyors helyreállító képességet, illetve anyagi erőt jelent, olyan rugalmasságot biztosít, amely lehetővé teszi a felépülést, az eredeti állapot vagy pozíció létrehozását nehéz helyzetekből, a veszteségek, a túlterheltség, a kedvezőtlen változások vagy a balszerencse ellenére. A resilience-t a NATO szakirodalom a kollektív védelem fontos elemének tartja, amelynek erősítése minden fenyegetés (hibrid, kiber, CBRN, terrorista, hagyományos) szempontjából fontos. Kopcsó tábornok úr ezután ismertette a Kollaboratív Reziliencia legfontosabb alapelveit és követelményrendszerét.

A sajtóközlemény nem említi, de az egyes kurzusokat szponzoráló cégek nagyon komoly bemutató standokat állítottak fel, ahol a legújabb fejlesztésekkel ismerkedhettek meg a résztvevők.

Gondoltam, csinállok néhány fotót illusztrációképpen, aztán rájöttem, akkor mindenkitől kell az engedély GDPR szerint. Így letettem a szándékról, bízva abban, hogy a hivatalos fotós gdpr-kompatibilis. A rendezők engedélyével a Semmelweis Egyetem honlapjáról vett fényképekkel illusztráljuk a beszámolót (©Kovács Attila).

Összességében megállapíthatjuk, hogy egy rendkívül érdekes, tartalmas és magas színvonalú konferencián vehettem részt, és ezáltal Olvasóink is. Köszönjük a lehetőséget!

Tóth Csaba László
főszerkesztő

Észak Körösi Csomája

A megtisztelő címet **Reguly Antal** érdemelte ki, a július 11-én lenne 200 esztendő. Zircen született, Pesten tanult jogot. Iskolái befejezése után rögtön útnak indult, és 8 évig nem is tért haza. Finnországon át az Észak-Uralba indult, és tanulmányozta az ott élő népek nyelvét, kultúráját, térképészeti feladatokat is végzett. Őt tekinthetjük a magyar finnugrisztika első, kiemelkedő alakjának. Hazatérése után néprajzi és embertani vizsgálatokat végzett, ő alkalmazta először a fényképezést a néprajzi terepmunkában. A sok utazás megrendítette egészségét, 1858. augusztus 23-án elhunyt. Mindössze 39 évet élt, sírja a Fiumei úti sírkertben van.

Az „Egérkétől” (Topolino) a Zsiguli-hegyen át a Ferrariig

120 esztendővel ezelőtt, 1899. július 11-én pénzes torinói emberek (földbirtokos, gróf, szenátor és egy katonatiszt – név szerint Giovanni Agnelli) megalakítják a Torinói Autómobil Gyártó Részvénytársaságot, olaszul **Fabbrica Italiana di Automobili Torino SA**-t. Kezdetben nagyon sok sportos autót készítettek, de 1936-ban megalkotják az olasz népautót – a Topolinót – amely több, mint 10 éven keresztül gyártottak. Emellett gyártottak vasúti mozdonyokat, repülőgépeket. A cég ma már csak autógyártással foglalkozik, többek között olyan márkákat birtokol, mint például a Ferrari. Termékeiket több országban gyártották, így a magyarok ezrei örültek a többéves várakozás után átvett Fiat 124 licenc Zsigulinak (később Lada), a jugoszláv Zastava is eredetileg olasz. Fiat licenc alapján gyártották az osztrák Steyr-Puch márkát, de a SEAT is az olaszoknak köszönheti a létét.

25 éves az

XXVI. NEMZETI MINŐSÉGÜGYI KONFERENCIA PROGRAM

„IPARI DIGITALIZÁCIÓ - MINŐSÉG - EMBEREK”

A minőségügy jövője az Ipar 4.0 tükrében

Hunguest Hotel Bál Resort

8220 Balatonalmádi, Bajcsy-Zsilinszky utca 14.

2019. szeptember 12-13.

Kedves Tagjaink és Partnereink!

Tisztelt Konferencia iránti Érdeklődők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy hagyományosan szeptember közepén tartjuk meg az ISO 90000 FÓRUM Egyesület XXVI. Nemzeti Minőségügyi SZAKMAI KONFERENCIÁJÁT.

Örömünkre szolgál, hogy az Elnökség és FB nevében megköszönhetjük tagságunk negyedszázados tevékenységeit, a rendezvényeinken való aktív szerepvállalást, a támogatásokat, az Egyesület iránti bizalmat és a két és fél évtizedes kitartást!

KINEK AJÁNLJUK A SZAKMAI RENDEZVÉNYT?

Bizalommal ajánljuk a Nemzeti Minőségügyi Konferenciát minden közép- és felső szintű vezetőnek, illetve az irányítási rendszerekkel foglalkozó szakembereknek, akik értékes információkkal szeretnének gazdagodni és benchmarking tapasztalatokat szeretnének megismerni a napjainkban zajló ipargazdasági változásokról, a lean transzformációról, a mindenkit közvetlenül érintő ipari és digitális forradalomról.

MÉRHETŐ ÉRTÉK A RÉSZTVEVŐK SZÁMÁRA

- AZ ISO 9000 FÓRUM Egyesület, az EOQ MNB Egyesület, az MMT és a MIKSZ tagjai számára 25%-os részvételi kedvezményt biztosítunk a konferencia szervezési díjából.
- AZ EOQ MNB tanfolyamokon résztvevők 20 kreditpontot nyernek a konferencián való részvételük esetén.
- Igény alapján szakmai továbbképzésről szóló oklevelet adunk a konferencia résztvevői számára

A RENDEZVÉNY CÉLJA

- Az új irányítási rendszerszabványokra való átállás eredményeinek, tapasztalatainak áttekintése.
- Az Ipar 4.0 digitalizációs forradalom versenyképességet növelő eszközként való alkalmazása.
- Választ várunk a „Beszélhetünk-e Ipar 4.0 - Minőség 4.0 - Emberek 4.0 kapcsolatáról?” kérdésre.
- A Lean transzformáció gyakorlatának megismerése, mint a hatékonyság növelés eszköze.
- Az „Okos autóiipar” és „Okos építőipar” fejlődési sajátosságainak bemutatása.
- Ismerkedés a generációváltás és tudásátadás fogásával, a digitális oktatási módszerekkel.
- A résztvevők szakmai kapcsolatának szélesítése, erősítése.
- A legjobb gyakorlatok megismerése, benchmarking tapasztalatok megismerése.
- Baráti beszélgetések, nosztalgiázás és kikapcsolódás a Balaton partjánál.

MIRŐL FOGNAK HALLANI?

- A Plenáris előadásai az „Innováció - IPAR 4.0 - Versenyképesség” témaköréről szólnak, felvezetik a szekciók előadásainak tematikáit és figyeltünk az előadások tartalmának egymásra épülésére is.
- A konferencián teret és megvitatási lehetőséget biztosítunk az új ipari forradalom és az informatika robbanásszerű térhódítását taglaló előadásoknak. Előadás lesznek a potenciális lehetőségekről és veszélyekről,

amelyek az „Ipar 4.0 és a digitalizáció” koncepcióból fakadnak.

- „A folyamatmenedzsment és a dokumentáltság a vállalati működés alapja” szekcióban komolyan megfontolandó szakmai problémákat vetnek fel az előadók.
- Gyakorlati példákat a Lean transzformáció útjairól és útvesztőiről.
- Megvitatjuk a generációváltással kapcsolatos szükséges szemléletváltás kezelésének praktikáit, az új digitális oktatási eszköztárat a 4. ipari forradalom kezdetén.
- A tudományos szekcióban több egyetemi oktató fogja ismertetni kutatási eredményeit a „Menedzsmentkihívások a XXI. Században” tekintetében.
- Az építésügyi szekcióban a korszerű építési megoldásokról, a minőségügyi követelményekről, az okos házakról és épületekről fogunk érdekes előadásokat meghallgatni.

HAGYOMÁNYÁPOLÁS

A Konferencia alkalmával elismerjük és díjazzuk a Nemzeti Minőségügyi Konferenciák 5, 10, 15, 20 és 25. éves törzsvendégeit.

KIKAPCSOLÓDÁS

A Gálavacsorát hagyományos kikapcsolódás (Timmy praliné készítés, Print&Taste ínycsengések, Kézműves Stari sörkülönlegességek) és Balaton parti séta előzi meg.

Az esti műsort Vidám Party zárja a **KOKTÉL 4U zenekarral**.

A konferencia a www.isoforum.hu honlapunkon az alábbi linken tekinthető meg:

<https://www.isoforum.hu/Eloadasok/Felhivas-a-XXVI-Nemzeti-Minosegugyi-Konferenciara>

Tiszteletteljes üdvözléssel:

Rózsa András, elnök

ISOFÓRUM Egyesület

25 éves az

XXVI. NEMZETI MINŐSÉGÜGYI KONFERENCIA PROGRAM (TERVEZET_8v)

„IPARI DIGITALIZÁCIÓ - MINŐSÉG - EMBEREK”

Hunguest Hotel Bál Resort

8220 Balatonalmádi, Bajcsy-Zsilinszky utca 14.

2019. szeptember 12-13.

ARANY FOKOZATÚ TÁMOGATÓ

EZÜST FOKOZATÚ TÁMOGATÓ

BRONZ FOKOZATÚ TÁMOGATÓ

SZAKMAI TÁMOGATÓ

2019. szeptember 12. délelőtt 10:00 - 13:00

Plenáris: Innováció - IPAR 4.0 - Versenyképesség

08:30 Regisztráció

09:45 Megnyitó üdvözlő: Rózsa András - ISOFÓRUM Egyesület, elnök

10:00 (P1) **Társadalmi-gazdasági forgatókönyvek a XXI. század közepén**

Dr. Somogyi Ferenc - Széchenyi I. Egyetem, egyetemi docens

10:30 (P2) **Innováció a versenyben maradásért**

Farkas József - SANATMETAL Kft., ügyvezető igazgató

11:00 Kávészünet

11:30 (P3) **A Debreceni Egyetem harmadik missziós tevékenysége a „jövő városa” fejlesztésében**

Prof. dr. Bács Zoltán - Debreceni Egyetem, kancellár

12:00 (P4) **Az ipari digitalizáció jelene és jövője a felsőoktatás kihívásai tükrében**

Dr. Farkas Zsolt - BME Gép és Terméktervezés Tanszék, egyetemi adjunktus

12:30 Törzsvendégek köszöntése, jutalmazása

13:00 Közös fotókészítés

13:15 Büféebéd

2019. szeptember 12. délután 14:30-17:30

„A” Szekció: Folyamatmenedzsment és a dokumentátság a vállalati működés alapja

Elnök: Kormány Tamás - CONTROLL Holding Zrt., vezérigazgató

14:30 (A1) **Robotoktól rettegünk, de a minőségirányítást nem értjük**

Kormány Tamás - CONTROLL Holding Zrt., vezérigazgató

14:55 (A2) **Konfiguráció menedzsment folyamatok kihívásai a digitalizáció tükrében**

..... - Paksi Atomerőmű Zrt,

15:20 (A3) **Digitalizált minőségirányítás a gyakorlatban**

Gazdik Veronika - S&T Consulting Kft., Ipar 4.0 Architect

15:45 Kávészünet

16:00 (A4) **Távfitéssel az élhetőbb Budapestért**

Dr. Mitnyan György - FŐTÁV Zrt., vezérigazgató

16.25 (A5) **Irányítási rendszerek és Ipar 4.0 megoldások a versenyképesség érdekében**

Macher Judit - Macher Zrt., vállalati IPAR 4.0 projektmenedzser

16:50 (A6) **Célunk a biztonságos digitális társadalom kialakítása**

Hortobágyi Ágoston - DO-Q-MENT Kft., ügyvezető igazgató

17:15-17:30 Kérdések - Válaszok

Szabadidős programok (Timmy praliné készítés, Print&Taste ínycségek, Stari sörkülönlegességek)

20:00 Gálavacsora

22:00 Zenés Party a Koktél 4U együttes közreműködésével

Az egészségtudatosság elősegítése a Zala Megyei MESZK által. Csütörtökön a délutáni előadások után, és péntek délelőtt készséggel állnak rendelkezésükre a MESZK Zalai Megyei Szervezetének képviselői: egészségügyi szűrések végzése és dietetikus tanácsadás.

2019. szeptember 12. délután 14:30-17:30

„B” Szekció: IPAR 4.0 és a digitalizáció

Elnök: Kovács Lajos - S@T Consulting Hungary Kft., üzletfejlesztési menedzser

14:30 (B1) **Kétszer ugyanabba a folyóba (nem) lépni - az Ipar 4.0 és folyamatdigitalizáció**

Biber Attila - ORIANA Kft., operatív igazgató

14:55 (B2) **Ipari digitalizáció egy kiváló Kkv esetében**

Horváth Szabolcs - Borsodi Műhely Kft., stratégiai igazgató

15:20 (B3) **A Lean és az IPAR 4.0 összhangja és dilemmái**

Gergely Gábor - AUTOLIV Kft., APS vezető

15:45 Kávészünet

16:00 (B4) **IPAR 4.0 megoldások a Festo Kft. mintagyárnál**

Siszer Tamás - Festo Kft. Didactic Cluster Manager

16:25 (B5) **Nagy varianciás gyártás támogatása digitális asszisztens segítségével**

Rózner Lajos - Bosch Rexroth Kft., értékesítő mérnök, kiemelt ügyfelek

16:50 (B6) **Ipar 4.0 stratégia a Continental Automotive Hu. Kft. veszprémi gyárában**

Purgel Csaba - Continental Automotive Hungary Kft., GYKIM Üzemeltetés vezető

17:15-17:30 Kérdések - Válaszok

2019. szeptember 12. délután 14:30-17:30

„C” Szekció: Új oktatási eszközök a 4. ipari forradalom kezdetén

Elnök: Dr. Szvetelszky Zsuzsanna - MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont

14:30 (C1) **Munkahelyi stressz hess! az Ipar 4.0 szolgáltatásban**

Hegedűs Márta - Homo Regius Tanácsadó Iroda Kft, ügyvezető igazgató, CMC minősített vezetési tanácsadó

14:55 (C2) **Ne robotoljunk! ROBOToljunk!... avagy Chatbot kommunikációs robot bevezetésének tapasztalatai az Eisberg salátaüzemben**

Gazsi Zoltán - EISBERG Hungary Kft., ügyvezető igazgató

15:20 (C3) **A csoportvezetők munkájának támogatása digitális eszközökkel**

Nagy Attila - Signify Kft. (volt Philips Lighting Kft.),
Six Sigma Black Belt

15:45 Kávészünet

16:00 (C4) **Vasbolttól az ipari automatizált termelés ellátásáig**

Süle József - Fétis Kft., ügyvezető igazgató; Mátyás Melinda HR generalista

16:25 (C5) **Egy valós digitalizációs megoldás az Alfa generáció megnyerése érdekében**

Barna Judit - KUKA Hungária Kft., Ipari Mérnökség területi vezető

16:25 (C6) **Ipar 4.0 és kollaboratív eszközök használata a gyártásban és oktatásban**

Váraljai Csaba Gábor - Profigram Kft., informatikai igazgató

16:50-17:30 Kérdések - Válaszok

Szabadidős programok (Timmy praliné készítés, Print&Taste ínycsészek, Stari sörkülönlegességek)

20:00 Gálavacsora

22:00 Zenés Party a Koktél 4U együttes közreműködésével

Az egészségtudatosság elősegítése a Zala Megyei MESZK által. Csütörtökön a délutáni előadások után, és péntek délelőtt készséggel állnak rendelkezésükre a MESZK Zalai Megyei Szervezetének képviselői: egészségügyi szűrések végzése és dietetikus tanácsadás.

2019. szeptember 13. délelőtt 09:00-13:15

„D” Szekció: A LEAN transzformáció útjai és útvesztői

Elnök: Mátrai Norbert - KAIZEN Institute Hungary Kft., vezető tanácsadó

09:00 **A szekció bemutatása, bevezetés a szekció munkájába**

Mátrai Norbert - szekció elnök

09:15 (D1) **A MOL Nyrt. Lean szervezetté válásának rögzös útja**

Értekes András - MOL Nyrt., Lean Transzformációs Vezető

09:40 (D2) **Elsőre jót! az Sz.Variánsnál**

Szakál János - Sz. Variáns Kft., ügyvezető, Gyulai Tünde Lean és minőségügyi vezető

10:05 (D3) **Lean és Kaizen tevékenységek a hatékonyság érdekében**

Szamalovits Tibor János - Grundfos Gyártó Kft., Senior CI manager

10:30 Kávészünet

11:00 (D4) **Változunk! - egy magyarországi családi vállalat első „lean” éve**

Szatmári Péter - DERBY Cipőgyártó Kft., ügyvezető

11:25 (D5) **Hogyan lépünk szintet a KAIZEN segítségével?**

Márton Zoltán - Realtherm Kft, cégtulajdonos

Bartl János - Kaizen Institute Hungary Kft., tanácsadó

11:50 (D6) Kaizen és Shopfloor menedzsment a gyakorlatban

Dr. Németh Balázs - KVALIKON Kft., ügyvezető igazgató

12:15 Kérdések - Válaszok

13:15 Büféebéd

14:30 Hazautazás

2019. szeptember 13. délelőtt 09:00-13:15

„E” Szekció: Menedzsmentkihívások a XXI. században

Elnök: Dr. Ködmön István - Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt., termelési igazgató

09:00 A szekció bemutatása, bevezetés a szekció munkájába

Dr. Ködmön István - szekció elnök

09:15 (E1) Meggondolatlan fecsegés és/vagy rosszmájú spekuláció? – Speciális tudásmegosztás gazdaságtana

Dr. Bencsik Andrea – Széchenyi István Egyetem, egyetemi tanár

09:40 (E2) Minden szinten, szinte minden... - Kultúrák találkozása

Herneckzi Katalin – COLAS Építőipari Zrt., stratégiai igazgató

10:05 (E3) A felsőoktatás minőségének fejlesztése: módszertani lehetőségek

Dr. Berényi László – Miskolci Egyetem docens; B-KONZ Kft. ügyvezető

10:30 Kávészünet

11:00 (E4) Motiváció 5.0.

Dr. Konczosné Dr. Szombathelyi Márta – Széchenyi István Egyetem, egyetemi tanár

11:25 (E5) A3 folyamat a gyakorlatban az AGC Glass Hungary Kft-nél

Kobli Attila – AGC Glass Hungary Ltd, minőségügyi igazgató

11:50 (E6) Herendi Diszcipl-LEAN-a

Dr. Ködmön István – termelési igazgató, Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt.

12:15 Kérdések - Válaszok

13:15 Büféebéd

14:30 Hazautazás

2019. szeptember 13. délelőtt 09:00-13:15

„F” Szekció: „Okos” Építőipari megoldások

Elnök: Horváth Sándor, ÉVOSZ elnökségi tag

09:00 Megnyitó üdvözlő: Rajcsányi Ferenc, COLAS Zrt., ÉPÁG elnök

09:15 (F1) Az építési ágazat kihívásai a digitalizáció terén, állami szerepvállalás

Dr. Nagy Ádám - ITM Iparági Stratégiákért és Szabályozásért Felelős Helyettes Államtitkár

09:45 (F2) **Épített környezetünk téradatainak kezelése - Innovatív utakon az élhető és okos városok felé**

dr. Sik András - Lechner Tudásközpont, Térbeli Szolgáltatások Igazgatója

10:10 (F3) **A digitalizáció hatása a minőségre**

Sabathiel Balázs - HungaroCAD Informatikai Kft., cégvezető

10:35 Kávészünet

11:00 (F4) **Technológiai fejlődés és ütiügyi szabályozás**

Nyíri Szabolcs - MAÚT elnöke, COLAS Hungária Zrt., technológiai igazgató

11:25 (F5) **KÉSZ Pass / EBK modul**

Légrády Zoltán – MileStone Tanácsadó Kft., ügyvezető/minőségügyi üzletágvezető

11:50 (F6) **Fokozott ellenállóképességű betonok (tűzállóság, fagyállóság, savállóság) az előregyártásban**

Molnár Tamás - SW Umwelttechnik Magyarország Kft., fejlesztési és technológiai vez.

12:15 (F7) **A jövő útja a jelenben - Az M76 gyorsforgalmi út aktualitásai**

Mikó Róbert Balázs, NIF Zrt. Útfejlesztési Igazgatóság, Projektvezető

12:40 (F8) **Kiseleemes világító burkolat**

Turóczi Zoltán - SW Umwelttechnik Magyarország Kft., Projektvezető

13:05 Kérdések - Válaszok

13:15 Büféebéd

14:30 Hazautazás

Minőség-Innováció 2019

Az EOQ Magyar Nemzeti Bizottság Közhasznú Egyesület (EOQ MNB Egyesület) közreműködésével, Magyarország már 2013 óta vesz részt az évente megrendezésre kerülő "Minőség-Innováció" pályázaton. A pályázatot koordináló Finn Minőségügyi Szervezet egy honlapot állított össze a "Minőség-Innováció" nemzetközi pályázatról, amely a következő linken keresztül érhető el: <https://www.qualityinnovation.org/partners/>

A finn koordinátorral együttműködésben az EOQ MNB Egyesület meghirdeti a "Minőség-Innováció 2019" pályázatot, melynek ismertetőjét a következő fájlban találja:

<http://eoq.hu/2019/inno19ism.pdf>

A pályázatok beadásának végső határideje: **2019. szeptember 10.**

A nemzeti szintű díjkiosztásra 2019 novemberében, Budapesten kerül sor. A kategóriánkénti első helyezettet (Nemzeti Díjnyerteseket) az EOQ MNB Egyesület a pályázók közreműködésével a nemzetközi zsűri elé terjeszti. A Nemzetközi Díjak átadására 2020. február 5-6-án az izraeli Tel-Avivban kerül sor.

A magyar nyelvű pályázati űrlapok a következő címről tölthetők le: <http://eoq.hu/2019/inno19min.doc>

A pályázatokat az info@eoq.hu címre kell elküldeni.

Bővebb információ: <http://eoq.hu> weblapon vagy info@eoq.hu címen.

2019. június 17.

Kell ennyi energia?!: az EnergiaKözösségek idén nyáron is Facebook kampánnyal segíti a klímabarát életmódot

KELL ENNYI ENERGIA?!

Fedezd fel, mennyi energiát használsz,
hogyan tudnád ezt hatékonyabban tenni
és közben pénzt is spórolni!

Csatlakozz az @EnergiaKozossegek
kampányához, kövesd tippjeinket,
kihívásainkat és nyerd zöld utalványt!

További információk: www.energiakozossegek.hu

grIndependent
Intézet

5 sikeres évad után immár 6. alkalommal indul el a Gre-independent Intézet és az E.ON csoport együttműködésével az "E.ON EnergiaKözösségek" program, melynek célja, hogy segítse a családok, háztartások, kisközösségek energiatudatos életmódját, és népszerűsítse, terjeszse a karbon-szegény, fenntartható életmódot. Magyarországon a háztartások 32 százalékban felelősek az előállított energia végfelhasználásáért, épp ezért fontos ötletek-

kel, tapasztalatokkal támogatni őket, hogy miként csökkenthetik klímaváltozáshoz való hozzájárulásukat egyszerű módszerekkel a mindennapi életükben.

Nyomon követjük a
fogyasztásunkat,
rendszeresen leolvassuk a
mérőóráinkat.

Idén második alkalommal egy 10 hétig tartó közösségi média kampányt szervezünk, ahol külön-

böző témák mentén érdekes és tanulságos cikkeket, ötleteket, híreket osztunk meg az E.ON EnergiaKözösségek [közösségi oldalán](#). Ezek segítenek, hogy minél több energiát spóroljunk meg, így csökkentsük karbon-lábnyomunkat, valamint lehetőséget adnak a felkészülésre és gyakorlásra az ősszel induló [közösségi megmérettetéshez](#).

Minden héten tartunk egy-két autómentes napot – a rövidebb utakat biciklivel/sétával, a hosszabbakat tömegközlekedéssel váltjuk ki.

A kampány során háromhetente kihívásokat, feladatokat teszünk közzé, ezek megoldását pedig ajándékokkal jutalmazzuk. Június 17-től első kihívásként zöld önismeretről szóló kérdőívünket tölthetik ki a potenciális „energiabajnokok”, akiket a három hét során posztjainkkal támogatunk majd ennek megvalósításában. Elsőként a nappalink és a világításunk fogyasztását állítjuk a középpontba, ezt követi a konyhai eszközök és a főzés témaköre, majd a fürdőszobáé, ahol a mosás, a melegvíz-használat és a fürdés kapcsán teszünk közzé fontos információkat. A továbbiakban is izgalmas témákkal készülünk, a negyedik héttől a nyárra fókuszálva az utazás és szabadidő zöldítéssel folytatjuk majd kampányunkat.

Őszől pedig újra elindul a program úgymond hagyományos része, ahol a családok/háztartások csoportjai (ún. EnergiaKözösségek) versenyeznek az ország egész területén, hogy ki tud több (minimum 9%) energiát megtakarítani otthonában. Habár az ősz még távolinak tűnhet, már most el lehet kezdeni a szervezést, gondolkodást és felkészülést – főként leendő klíma-koordinátorainknak.

Ebben is segíthet a [Facebook kampányban](#) való részvétellel: a megosztott ötletek alkalmazásával, a kihívások teljesítésével és egy kis odafigyeléssel akár 10%-kal is csökkenthető az energiafogyasztásunk, és így klímaváltozáshoz való hozzájárulásunk! Érdeemes tehát [oldalunkhoz](#) már most csatlakozni és figyelni a híreket.

További információk, sajtókapcsolat: GreenDependent Intézet:

Vadovics Edina – telefon: 20/512 1887

e-mail: info@greendependent.org

E.ON Hungária csoport:

Varga Ivett

e-mail: ivett.varga@eon-hungaria.com

A CEN 2019 márciusában közzétette az **EN 17161:2019** Egyetemes tervezés. Termékek, áruk és szolgáltatások hozzáférhetősége az „egyetemes tervezés (Design for All)” szemléletmód alapján. A

használók körének kiterjesztése című európai szabványt. Ez a szabvány az Európai Bizottság [M/473](#) számú szabványosítási mandátuma alapján készült annak érdekében, hogy releváns dokumentum foglalkozzon az „egyetemes tervezés” szemléletével.

A szabvány meghatározza azokat a követelményeket, amelyeket a szervezeteknek alkalmazniuk kell, amikor termékeket és szolgáltatásokat terveznek, fejlesztenek és nyújtanak a használók széles körének, beleértve a fogyatékkal élő személyeket is. A szabvány által alkalmazott „egyetemes tervezés” szemléletmód mind a magán-, mind az állami szervezetek számára alkalmazható.

Az „egyetemes tervezés” alapja és célja az, hogy a környezet, a termékek és a szolgáltatások kialakításakor bárki, a jövő generációit is beleértve, kortól, nemtől, képességtől vagy kulturális háttértől függetlenül egyenlő lehetőségekkel vehessen részt különféle szociális, gazdasági, kulturális és szabadidős tevékenységekben.

Az „egyetemes tervezés” az élet minden területén létfontosságú, mivel különbözőek vagyunk és mindenkinek megvan a vágya, a szükséglete és a joga ahhoz, hogy független legyen, illetve saját életét élhesse fizikai és szociális korlátok nélkül.

Az „egyetemes tervezés” alkalmazásának elterjesztését az Európai Bizottság szorgalmazta Európában, melynek célkitűzése egy felhasználóbarát társadalom létrejötte. A tervezés jelentősége megnőtt a népesség idősödése és a társadalmak etnikai sokszínűségének növekedése miatt. A könnyen használható, hozzáférhető és olcsó termékek és szolgáltatások növelik az életszínvonalat, valamint szélesebb felhasználói kör számára válnak elérhetővé. Az egyetemes tervezés költséghatékonyabb, mint az utólagos átalakítások.

Az EN 17161 oly módon határozza meg a követelményeket, mely konzisztens a szervezeti tervezéssel és folyamatmenedzsmenttel, azaz:

- A szervezet kontextusának, az érdekelt felek szükségleteinek és elvárásainak megértése, figyelmet fordítva a fogyatékkal élőkre is, és az „egyetemes tervezés” szemléletmód alkalmazása a létrehozott rendszereken és folyamatokon belül (4. fejezet);
- Vezetés, politika és felelősség az „egyetemes tervezés” szemléletmód támogatása érdekében (5. fejezet);
- Az „egyetemes tervezés” céljainak és megvalósíthatóságának tervezése (6. fejezet);

- Hozzáférhető eredmények elérése érdekében a támogatás és egyéb források megszervezése, beleértve az „egyetemes tervezés” megvalósításához szükséges humán erőforrást és információt (7. fejezet);
- A használók igényeinek felmérése, beleértve a fogyatékossgal élő személyeket is, és hozzáférhető termékek és szolgáltatások fejlesztése a tervtől a megvalósításig az „egyetemes tervezés” jegyében (8. fejezet);
- Az „egyetemes tervezés” szemléletmód és eredményei hatásának és megfelelőségének monitorozására, mérésére, elemzésére és értékelésére szolgáló folyamatok kialakítása (9. fejezet);
- Az „egyetemes tervezés” szemléletmód és eredményének folyamatos fejlesztése (10. fejezet).

A folyamatok menedzsmentje és a szemléletmód egésze megvalósítható a *PDCA- (Plan-Do-Check-Act, azaz Tervezés-Megvalósítás-Ellenőrzés-Intézkedés)* vagy hasonló módszer segítségével. E dokumentum normatív fejezetei megközelítőleg tükrözik a széles körben alkalmazott PDCA-modellt. A PDCA-ciklus a folyamatos fejlesztés módja az üzleti, fejlesztési és gyártási folyamatokban.

Az EN 17161:2019 segíti a szervezeteket, hogy betartsák a nemrégiben elfogadott [európai akadálymentesítési irányelvet](#), és az állami hatóságoknak közbeszerzéskor ki-

választási szempontként szolgál. Ez azt jelenti, hogy minél több termékeket és szolgáltatásokat nyújtó céget ösztönöznek arra, hogy az „egyetemes tervezés” szemléletmódját kövessék, mely végül a fogyasztók összességének, így a fogyatékossgal élő emberek részére is előnyös lesz.

A szabvány segíti a fent említett szemléletmód alkalmazását, amint ezt a [Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény](#) kimondja: „egyetemes tervezésen a termékek, a környezet, a programok és szolgáltatások oly módon történő tervezését értjük, hogy azok minden ember számára a lehető legnagyobb mértékben hozzáférhetőek legyenek: adaptálás vagy speciális tervezés szükségessége nélkül.”

Az EN 17161 szabványt a CEN/CLC/JTC 12 [Design for All](#) CEN-CENELEC közös műszaki bizottság dolgozta ki, melynek titkárságát a Holland Szabványügyi Testület látja el.

A szabvány megvásárolható az [MSZT Szabványboltban](#) vagy megrendelhető a kiado@mszt.hu e-mail-címen a [Megrendelőlap](#) kitöltésével.

Zajdon Anna

2019. május

Megjelent az energiagazdálkodási irányítási rendszerekre vonatkozó MSZ EN ISO 50001:2019 magyar nyelvű kiadása

*A legzöldebb energia az,
amit nem kell előállítani.*

Az MSZT 2018 szeptemberében már jelezte, hogy szeretné az [ISO 50001](#) új kiadását magyar nyelven is megjelentetni. A sikeres előkészítés és az angol nyelvű változat 2019. januári kiadását követően, 2019. április 1-jén megjelent az [MSZ EN ISO 50001:2019 Energiagazdálkodási irányítási rendszerek. Követelmények alkalmazási útmutatóval \(ISO 50001:2018\)](#) nemzeti szabvány hivatalos magyar nyelvű változata.

Az előző kiadáshoz képest az új ISO 50001 sokat „változott”, hiszen be kellett építeni az ISO irányítási rendszerszabványaira jellemző követelményeket, ideértve a szerkezetet, az azonos alapszövegezést, a közös szakkifejezéseket és meghatározásokat. Ugyanakkor új szakkifejezésekkel és fogalmakkal is bővült a szabvány, például az energiagazdálkodási teljesítményjavulással. Pontosították egyes követelmények megfogalmazását az energiafajta kizárhatóságára, az energiagazdálkodási átvizsgálásra, az energiagazdálkodási teljesítménymutatókra és az energiagazdálkodási alapállapotra stb. vonatkozóan. Bevezették az energiagazdálkodási teljesítménymutató

és az energiagazdálkodási alapállapot normalizálására vonatkozó fogalmat.

A nemzetközi szabvány változásain túl a hazai szabványalkalmazóknak el kell sajátítaniuk azt az új magyar terminológiát is, amelyet az MSZT/MB 938 *Energiagazdálkodás* műszaki bizottság fogadott el a korábban használt szakkifejezések helyett.

Az MSZ EN ISO 50001:2019-re való áttérés, valamint a változások egységes értelmezésének és alkalmazásának elősegítése céljából az MSZT 2019. május 16-án [Energiairányítási felkészítő és szinten tartó képzést](#) rendez, amelyre elsősorban a már energiagazdálkodási irányítási rendszert alkalmazók és ilyen képzettséggel rendelkezők jelentkezését várjuk.

Szabó József
2019. április

SZAKMAI CIKKEK, ELŐADÁSOK

[Bevezető – Tóth Csaba László](#)

[Visszajelzések a könyvtári minőségmenedzsment pályázati rendszer megújításáról – Horváth Adrienn és](#)

[Jávorka Brigitta](#)

[HEIBus: Az ipar és a felsőoktatás nemzetközi együttműködése a Miskolci Egyetemen – Dr. Berényi László és](#)

[Vadászné Dr. Bognár Gabriella](#)

[Az ellátási láncban belüli kapcsolatok befolyásoló tényezői – Morauszki Kinga Szilvia](#)

[Jók a legjobbak közül: Bánhidi József – Sződi Sándor](#)

A TÁRSASÁG HÍREI ÉS PROGRAMJAI

[A Magyar Minőség Társaság 2019. évre tervezett programjai](#)

[A Magyar Minőség Társaság 2019. évi pályázatai](#)

[A Magyar Minőség 2018. évi szakcikkeinek tartalomjegyzéke](#)

HAZAI ÉS NEMZETKÖZI HÍREK ÉS BESZÁMOLÓK

[Beszámoló a SIASTOK Betegbiztonsági Konferenciáról XXVI. Nemzeti Minőségügyi Konferencia, meghívó és program – Rózsa András](#)

[Kell-e ennyi energia? – GreenDependent sajtóközlemény Szabványügyi hírek](#)

A TÁRSASÁG ÚJ TAGJAI

[Köszöntjük a Magyar Minőség Társaság új tagját!](#)

PROFESSIONAL ARTICLES, LECTURES

[Upfront – Csaba László TÓTH](#)

[Feedback on the Renewal of the Library Management Application System – Adrienn HORVÁTH and Brigitta JÁVORKA](#)

[HEIBus: International Cooperation of Industry and Higher Education at the University of Miskolc – Dr. László BERÉNYI and Dr. Gabriella VADÁSZNÉ BOGNÁR](#)

[Influencing Factor in Supply Chain – Kinga Szilvia MORAUZSKI](#)

[The Best among the Best: Bánhidi József – Sándor SZŐDI](#)

NEWS AND PROGRAMS OF THE SOCIETY

[2019 Year's Planned Programs of the Hungarian Society for Quality](#)

[Invitation to a New Competition of the Hungarian Society for Quality in 2019](#)

[Contents of 2018 Year's Professional Articles in Magyar Minőség](#)

DOMESTIC AND INTERNATIONAL NEWS AND REPORTS

[SIASTOK 2019, a Semmelweis University Conference Brief Summary](#)

[ISO 9000 Fórum XXVI. National Quality Conference – András RÓZSA](#)

[A Lot of Energy Really Needed? – GreenDependent – press release](#)

[News from the World of Standards](#)

NEW MEMBER TO THE SOCIETY

[We Welcome the New Member to the Society](#)

MAGYAR SZABVÁNYÜGYI TESTÜLET – MSZT

Tanúsítási szolgáltatások

Az MSZT az IQNet (Nemzetközi Tanúsító Hálózat) teljes jogú tagja, ezért az általa tanúsított cégek az MSZT tanúsítványával együtt a világ több mint 60 országában elismert IQNet-tanúsítványt is megkapják.

Rendszertanúsítás

Az MSZT a Nemzeti Akkreditáló Hatóság (NAH) által a NAH-4-0044/2018, a NAH-4-0086/2018 és a NAH-4-0127/2018 számon akkreditált irányítási rendszert tanúsító szervezet a következő területeken:

- Minőségirányítási rendszerek tanúsítása az MSZ EN ISO 9001 szerint;
- Környezetközpontú irányítási rendszerek tanúsítása az MSZ EN ISO 14001 szerint;
- A munkahelyi egészségvédelem és biztonság irányítási rendszerének (MEBIR) tanúsítása az MSZ 28001 (BS OHSAS 18001) szerint;
- Élelmiszer-biztonsági irányítási rendszerek tanúsítása az MSZ EN ISO 22000 szerint;
- Magyar egészségügyi ellátási standardok (MEES) szerint végzett tanúsítás;
- Információbiztonsági irányítási rendszerek tanúsítása az MSZ ISO/IEC 27001 szerint;
- Energiairányítási rendszerek tanúsítása az MSZ EN ISO 50001 szerint.

Innovatív területek – Speciális kínálat az MSZT további tanúsítási szolgáltatásaiból

- Informatikai szolgáltatás irányításának tanúsítása az MSZ ISO/IEC 20000-1 szerint;
- Fordítási szolgáltatások tanúsítása az MSZ EN ISO 17100 szerint;
- Egészségügyi szolgáltatások tanúsítása az MSZ EN 15224 szerint;
- Innovációirányítási rendszerek igazolása az MSZ CEN/TS 16555-1 szerint;
- Kozmetikai termékek helyes gyártási gyakorlatának (GMP: Good Manufacturing Practice) MSZ EN ISO 22716 szerinti igazolása;
- IQNet SR 10 – A társadalmi felelősségvállalás irányítási rendszerének tanúsítása;
- HACCP-rendszerek igazolása az MÉ 2-1/1969 szerint;
- GMP-igazolás az Európai Takarmánygyártók Útmutatója (EFMC 2014.) szerint;
- Integrált rendszerek tanúsítása (minőség-, környezetközpontú, munkahelyi egészségvédelem és biztonság, élelmiszer-biztonsági, információbiztonsági stb. irányítási rendszerek).

Terméktanúsítás

- Termékek és szolgáltatások szabványnak való megfelelésének tanúsítása
- Normatív dokumentumok szerinti terméktanúsítás
- Játsszótéri eszközök megfelelésének ellenőrzése

TANÚSÍTÁSI TITKÁRSÁG

1082 Budapest, Horváth Mihály tér 1.
Tel.: 06-1-456-6928 Fax: 06-1-456-6940

e-mail: cert@mszt.hu

www.mszt.hu

LEGYEN TAGJA AZ IQNET NEMZETKÖZI ELIT-KLUBNAK!